

Sfinții Împărați Constantin și Elena.

Icoană portabilă din patrimoniul Mănăstirii Sfânta Ecaterina de pe muntele Sinai.

† ANDREI

Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului,
Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului

Credem că pentru a se instala pacea între oameni este nevoie de dialog întemeiat pe dragoste creștină

Lrăim într-o lume a confuziilor. Oamenii, mulți dintre ei, nu numai că n-au conștiința identității lor religioase și confesionale dar, în același timp, nici n-au limpede în minte doctrina Bisericii căreia îi aparțin.

Or, într-o lume multiculturală și pluriconfesională, așa cum este Europa, pentru a discuta cu celălalt trebuie să știi foarte bine cine ești tu însuși.

Iar dialogul este necesar pentru că toți suntem fiii aceluiasi Dumnezeu și, chiar dacă nu-l dorim, el se impune, deoarece și fără să vrem intrăm în contact cu ceilalți.

Biserica Creștină a primit de la Întemeietorul ei sarcina de a fi misionară, de a dialoga. „Mergând învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh” (Matei 28, 19), le spune Mântuitorul ucenicilor Săi, iar Sfântul Apostol Pavel ne încredințează că Dumnezeu „voiește ca toți oamenii să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vină” (1 Timotei 2, 4).

Creștinismul, religia căreia îi aparținem, este religia iubirii: „Căci Dumnezeu așa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică”, ne spune Întemeietorul Creștinismului (Ioan 3, 16).

Cartea de căpătâi a creștinilor, Sfânta Scriptură, ne spune că „Dumnezeu este iubire” (1 Ioan 4, 8). Dumnezeu creștinilor este întret în Persoane, iar Sfânta Treime este „structura supremei iubiri”².

„Fără existența unei iubiri desăvârșite și veșnice nu se poate explica iubirea din lume și nu se vede nici scopul lumii. Iubirea din lume presupune ca origine și scop iubirea eternă și desăvârșită între mai multe Persoane divine”³. Și chiar iubirea noastră se explică prin faptul că suntem creați după „chipul Sfintei Treimi”⁴.

Creștinismul propune o concepție despre lume și viață optimistă, altruistă și morală. „El dezleagă enigmatul și răspunde la marile întrebări și aspirații eterne ale sufletului omenesc. De unde venim, ce rost avem și încotro mergem; care este începutul vieții, ce rost are ea pe pământ și care este scopul ei suprem?”⁵.

Chiar dacă prin căderea omului în păcat lucrurile au apucat-o pe o traiectorie tragică, prin Hristos lumea e salvată de la pieire și de la moarte. „Printr-un om a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea”, ne spune Sfântul Pavel (Romani 5, 12), iar „prin îndreptarea adusă de Unul a venit, pentru toți oamenii, îndreptarea care dă viață” (Romani 5, 18).

Prin cădere „s-a tăiat firea cea unică în nenumărate părțile, citim la Sfântul Maxim Mărturisitorul, și noi cei ce suntem de aceeași fire ne mâncăm unii pe alții ca reptilele și fiarele”⁶.

Hristos, întemeietorul Religiei iubirii, le spunea Ucenicilor și ne spune și nouă: „Aceasta este porunca Mea: „Să vă iubiți unul pe altul, precum v-am iubit Eu!” (Ioan 15, 12).

De egoismul nostru, de tendința de a aduna și a consuma totul ne tămăduim, după spusa Sfântului Maxim Mărturisitorul, prin dragoste: „Izbăvirea de toate aceste rele și calea scurtă spre mântuire este dragostea adevărată, cea din cunoștință, a lui Dumnezeu, și izgonirea din suflet a dragostei față de trup și lumea aceasta. Prin aceasta, lepădând pofta de plăcere și frica de durere, ne liberăm de reaua iubire trupestă de noi înșine, înălțați fiind la cunoștința Ziditorului. În felul acesta primim în locul iubirii celei rele de noi înșine, pe cea bună și spirituală, despărțită cu totul de grija de trup; nu vom înceta să slujim lui Dumnezeu prin această iubire bună de noi înșine; căutând pururi să ne susținem sufletul prin Dumnezeu”⁷.

Creștinul lumii post-moderne, mai puțin catehizat, trebuie să înțeleagă că „cel ce rămâne în iubire, rămâne în Dumnezeu și Dumnezeu rămâne în el” (1 Ioan 4, 16). Din nefericire, el Îl cunoaște prea puțin pe Dumnezeu și, implicit, nu cunoaște iubirea jertfelnică.

Omul societății de consum este preocupat de lucrurile ce-i pot provoca plăceri. Este adevărat că lucrurile nu sunt rele în sine. „Nu mâncărurile sunt rele, ci lăcomia pântecului; nici facerea de prunci, ci desfrânarea; nici banii, ci iubirea de bani; nici slava, ci slava deșartă. Iar dacă-i așa, nimic nu e rău din cele ce sunt, decât reaua întrebuințare, care vine din negrija minții de a cultiva cele firești”⁸.

La acest înțeles al lucrurilor trebuie să ajungă creștinul european. Pentru a ajunge la acest înțeles e nevoie de catehizarea lui, să nu spunem de „reîncreștinarea” lui, pentru ca ulterior

¹ Părintele Ilarion Felea și-a intitulat cunoscuta sa lucrare de apologetică „Religia iubirii” (tipărită la Arad în 1946).

² Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae „Teologia Dogmatică Ortodoxă I”, EIBMBOR, București, 1978, p. 282.

³ Ibidem.

⁴ Ibidem, p. 283.

⁵ Ilarion Felea, „Religia iubirii”, Editura „Diecezana”, Arad, 1946, p. 554.

⁶ „Răspunsuri către Talasie”, Filocalia 3, Sibiu, 1948, p. 10.

⁷ Ibidem, p. 14.

⁸ Sf. Maxim Mărturisitorul, Capete despre dragoste, III, 4; Filocalia 2, Sibiu, 1947, p. 77.

DIN SUMAR:

– Debora, Estera și Iudita – „mironosițe ante tempus”

– † PS BENEDICT BISTRITANUL.....(p. 3)

– Tinerii și democratizarea României (II)

– PROF. DR. MIRCEA-GELU BUTA.....(p. 3)

– Lectură personală I Corinteni 13

– DR. EUGEN-ADRIAN TRUȚA.....(p. 4)

– Mitropolitul Antonie de Suroj despre moarte și suferință

– PR. DR. CĂTĂLIN PALIMARU.....(p. 4)

– Cine este Iisus? - „Eu sunt învierea și viața!”

(Ioan 11, 25) - (partea a II-a)

– PR. PROF. UNIV. DR. STELIAN TOFANĂ.....(p. 5)

să poată avea conștiința apartenenței sale la Biserică și să poată urca spre unirea cu Dumnezeu iubirii jertfelnice.

Dacă e vorba de dialogul între cele trei mari confesiuni creștine, fiecare dintre ele trebuie să aibă conștiința identității sale pentru a putea dialoga cu celelalte. Noi, ortodocșii, știm că Ortodoxia ne oferă o viață nouă „cu” Hristos și „în” Hristos, condusă de Duhul Sfânt.

„Ortodoxia ne învață că prin Hristos ni s-a dat harul dumnezeiesc, adică energia spirituală cu care – punându-ne în permanent acord – putem să ne transformăm viața, ridicând-o pe culmile desăvârșirii. Modelul acestei desăvârșiri, după care au suspinat în singurătatea lor geniile omenirii din afară de creștinism, noi îl avem în persoana Mântuitorului”⁹.

Părintele Rafail Noica, după o perioadă de zbuciumată căutare, ajungând la certitudini nezdruincinate, va spune că „Ortodoxia este singura realitate a omului. Este în firea omului”¹⁰. Va mai adăuga faptul că „omul prin fire este ortodox: chinez, libian, negru din Africa, piele roșie, ori ce ar fi el, prin firea lui este ortodox”¹¹.

Părintele Stăniloae, referindu-se la Biserică, va spune că aceasta „e imanențial care are în ea transcendentul, comunitatea treimică de Persoane plină de o nesfârșită iubire față de lume, întreținând în aceasta o continuă mișcare de autotranscendere prin iubire. Biserica este Hristos extins cu trupul Lui îndumnezeit în umanitate”¹². Înțelegem de aici, încă o dată, de ce Ortodoxia este firea omului.

Sigur că și celelalte confesiuni creștine își au identitatea lor, teologia lor. Hristos este nădejdea lor, așa cum este și nădejdea noastră. Faptul că în Constituția Uniunii Europene n-au fost prinse rădăcinile creștine ale Europei ne îndurerează.

Pentru noi, creștinii, „Hristos este totul. Viața fără Hristos nu este viață. Dacă nu-L vezi pe Hristos în toate faptele și gândurile tale, tu trăiești fără Hristos”¹³. Chiar și cei ce nu-L cunosc pe Hristos au nevoie de El. Spunea Giovanni Papini, adresându-se lui Hristos: „Toți au nevoie de Tine, chiar cei ce nu știu: cei ce nu știu mai amarnic ca cei ce știu. Flămândul își închipuie că umblă după pâine, dar îi este foame de Tine; însetatul crede că vrea să bea apă, dar îi este sete de Tine... Toți te cheamă fără a ști că te strigă, dar strigătul lor e nespus mai sfâșietor decât al nostru”¹⁴.

Într-o Europă secularizată care promovează o cultură laică „eliberată” din chingile unei gândiri creștine este nevoie ca Bisericile să-și strângă rândurile. Cultura lipsită de spiritul creștin este și ea o cultură, dar, după afirmația Părintelui Noica, este o cultură „smintită”. „Cultură este orișice cultivăm. Și cultivarea pământului este o cultură. Și cultivarea păcatului este o cultură smintită, dar cultură. Dumnezeu ne cheamă să cultivăm în noi cele ce sunt ale vieții”¹⁵.

Și poate că înaintea (sau și în timpul) întâlnirilor, la dialog e nevoie de multă rugăciune. „Am cunoscut mulți convertiți, spune Părintele Noica, și chiar dacă nu au devenit ortodocși, au recunoscut în experiența relatată de ei acel moment pe care l-am trăit și eu, când Dumnezeu m-a convins că El există și că Biserica Ortodoxă este cea adevărată. Acest moment l-am recunoscut în istorisirea acelora... Esențial, convertirea la Dumnezeu am recunoscut-o la toți aceștia, chiar dacă a luat forme diferite. Dumnezeu intră în dialog personal cu fiecare om”¹⁶.

Întâlnirile între niște oameni cu adevărat „convertiți la Dumnezeu” pot fi eficiente. Atunci când în suflete e o credință tare în Dumnezeu și o nădejde neșarmurită în Hristos care ne unește, dialogul poate fi eficient.

„Biserica Ortodoxă nu caută să impună nimănui autoritatea, ea nu cere nimănui puterea, ea cere tuturor unire în credință, de unii schimbată, de alții uitată. Ea nu cere nimănui nimic, nici măcar să suferă cu ea și pentru ea; ea oferă tuturor credința sa încercată în foc, credința de altă dată a tuturor, ea nu dorește să poruncească nimănui și să umilească nici un creștin; ea dorește să-i poată auzi pe toți zicând ca vechii creștini: să ne iubim unii pe alții, ca într-un gând să mărturisim pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh”¹⁷.

Dacă noi creștinii ne iubim unii pe alții și-L mărturisim împreună pe Hristos, dialogul nostru, chiar cu celelalte religii, în speță cu islamul, tot mai prezent în Europa, poate fi eficient.

Și atunci, dialogul între două țări creștine ortodoxe, care din păcate au ajuns la război, n-ar trebui în mod normal să fie eficient?

Daruri pentru 172 de copii ucraineni refugiați la Cluj-Napoca

Darius Echim

Înaltpreasfințitul Părinte Andrei, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, s-a întâlnit în după-amiaza zilei de sâmbătă, 16 aprilie 2022, cu 172 de copii ucraineni, refugiați la Cluj-Napoca.

Întâlnirea a avut loc la Biserica „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” din cartierul clujean Grigorescu, unde Înaltpreasfințitul Părinte Andrei i-a binecuvântat pe cei 172 de copii și pe mamele lor și le-a oferit pachete cu produse neperisabile, dulciuri, jucării și rechizite.

Înainte de a le oferi darurile, Părintele Mitropolit Andrei s-a rugat pentru pacea lumii și pentru încetarea războiului din Ucraina și le-a adresat celor prezenți un cuvânt de alinare pentru situația tragică prin care trec. Totodată, a subliniat faptul că Hristos ne învață pe toți să fim buni și să ne ajutăm aproapele aflat în nevoie.

„Noi plângem împreună cu frațiiile voastre și tare am dori ca ororile războiului să fie înlăturate. Dacă ar fi fost credință puternică nu s-ar fi început această monstruoșitate. Îl rugăm din tot sufletul pe Dumnezeu ca să contenească acest război și să vă puteți întoarce la casele voastre”, a subliniat Mitropolitul Andrei.

Darurile au fost achiziționate de Asociația Filantropia Ortodoxă Cluj-Napoca, aflată sub patronajul Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, împreună cu Parohia Ortodoxă „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” din cartierul clujean Grigorescu și Grădinița „Camigo”. Valoarea totală a acțiunii social-filantropice se ridică la suma de 43.000 lei, fiecare copil primind daruri în valoare de 250 lei.

Asistență duhovnicească

În săptămâna Sfințelor Patimi, ca urmare a constatării prezenței unui mare număr de refugiați ucraineni în Cluj-Napoca, Arhiepiscopia Clujului le-a oferit acestora posibilitatea de a se spovedi și de a se cumineca. Programul liturgic, oficiat în limba ucraineană de preotul Mihai Bodnariuc, în Paraclisul Colegiului Ortodox „Mitropolitul Nicolae Colan” din Cluj-Napoca, a fost următorul: miercuri, 20 aprilie, ora 10:00 – Sfânta Taină a Spovedaniei, iar sâmbătă, 23 aprilie, ora 9.00 – Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie.

Campanie umanitară

În semn de solidaritate cu poporul ucrainean, la îndemnul și cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Andrei, Arhiepiscopia Ortodoxă a Vadului, Feleacului și Clujului a inițiat o campanie umanitară care a constat în colectarea a peste 150 de tone de alimente neperisabile și produse de igienă, în valoare estimată de 1,65 milioane lei, precum și medicamente și materiale tehnico-sanitare de prim ajutor, în valoare de aproximativ 350.000 de lei. În urma acestei campanii, în data de 10 martie 2022, un convoi umanitar, format din 16 mijloace de transport (tiruri, camioane și autoutilitare), a pornit spre Rădăuți, unde a predat ajutoarele adunate Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, care a asigurat transferul acestora dincolo de graniță, în Ucraina.

Până în prezent, Arhiepiscopia Clujului a oferit, în mod gratuit, cazare și masă pentru 110 refugiați, în continuare având disponibile peste 250 de locuri de cazare, care pot fi suplimentate în caz de nevoie.

De asemenea, în urma numeroaselor solicitări venite din partea credincioșilor care doresc să se implice în sprijinirea victimelor de război și a refugiaților ucraineni, Arhiepiscopia Clujului pune la dispoziție un cont bancar, dedicat acestei cauze, deschis la Banca Transilvania: RO03BTRL01301205P1291803 (LEI) și RO07BTRL01304205P12918XX (EURO).

⁹ Nichifor Crainic, *Ortodoxie și Emocrație*, București, 1997, p. 41.

¹⁰ *Celălalt Noica*, Editura Anastasia, București, 2002, p. 45.

¹¹ *Ibidem*.

¹² *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 2, EIBMBOR, București, 1978, p. 208.

¹³ Dionysios Tatsis, *Cuvintele bătrânilor*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2004, p. 14.

¹⁴ Giovanni Papini, *Viața lui Iisus*, București, 1939, p. 554.

¹⁵ Rafail Noica, *Cultura Duhului*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2002, p. 15.

¹⁶ *Celălalt Noica*, Editura Anastasia, București, 2002, p. 48.

¹⁷ Teodor M. Popescu, *Biserica Mărturisitoare*, Editura Credința Noastră, București, 1995, p. 254.

Lectură personală I Corinteni 13

Dr. Eugen Adrian Truța

1. De aș grăi în limbile oamenilor și ale îngerilor, iar dragoste nu am, făcutu-m-am aramă sunătoare și chimval răsunător.

De-aș fi poliglot sau poet, dar dragoste nu am, aș perfoama într-o fanfară dezacordată.

2. Și de aș avea darul proorociei și tainele toate le-aș cunoaște și orice știință, și de aș avea atâta credință încât să mut și munții, iar dragoste nu am, nimic nu sunt.

De-aș fi vizionar sau laureat al premiului Nobel și de-aș fi cel mai religios de pe pământ, dar dragoste nu am, voi fi inutil.

3. Și de aș împărți toată avuția mea și de aș da trupul meu ca să fie ars, iar dragoste nu am, nimic nu-mi folosește.

De-aș fi cel mai mare filantrop sau cel mai vizibil mucenic, dar dragoste nu am, totul va fi în van

4. Dragostea îndelung rabdă; dragostea este binevoitoare, dragostea nu pizmăiește, nu se laudă, nu se trufește.

[Numele fiecăruia] continuă cu drag; [N] este cald cu toți, [N] nu este ciudoz, [N] nu se autointitulează, nu se autofla-tează,

5. Dragostea nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu se aprinde de mânie, nu gândește răul.

[N] nu se irosește, nu se strecoară după interese, nu explodează nervos, nu face scenarii.

6. Nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr.

Nu apreciază relocarea injustiției, ci realitatea validării adevărului.

7. Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă.

Toate le îndură, toate le acceptă, toate le optimizează, toate le menține.

8. Dragostea nu cade niciodată. Cât despre proorocii - se vor desființa; darul limbilor va înceta; știința se va sfârși;

Dragostea nu are sincope sau sfârșit. Previziunile se vor încheia, filologia nu va mai avea foneme; cercetarea va epuiza obiectul său.

9. Pentru că în parte cunoaștem și în parte proorocim.

Deoarece cunoaștem ipotetic și presupunem parțialități,

10. Dar când va veni ceea ce e desăvârșit, atunci ceea ce este în parte se va desființa.

Dar îndumnezeirea va suspenda orice fracție a cunoașterii.

11. Când eram copil, vorbeam ca un copil, simțeam ca un copil; judecam ca un copil; dar când m-am făcut bărbat, am lepădat cele ale copilului.

Naivitatea înțelegerii lumii de acum va primi înțelegerea deplină a finalului.

12. Căci vedem acum ca prin oglindă, în ghicitură, iar atunci, față către față; acum cunosc în parte, dar atunci voi cunoaște pe deplin, precum am fost cunoscut și eu.

Azi intuiesc prin analogii și construiesc sinteze prin aproximații, însă cunoașterea ultimă îmi va descoperi adevărul precum și Adevărul m-a cunoscut pe mine.

13. Și acum rămân acestea trei: credința, nădejdea și dragostea. Iar mai mare dintre acestea este dragostea.

Pentru că în final vor subzista credința, nădejdea și dragostea, ultima fiind veșnica dragoste.

Mitropolitul Antonie de Suroj despre moarte și suferință

Pr. dr. Cătălin Pălimaru

In confruntarea cu moartea și suferința, omul poate ieși fie devastat și doborât, fie întărit și plin de sens, pentru că aceste realități dilată la maximum capacitatea ființei umane de a suporta. Totodată ele arată că omul nu poate fi circumscris în cadrele acestei lumi, date fiind perisabilitatea și finitudinea ei, ci e menit veșniciei și unei spiritualizări nesfârșite. Problema morții, ce anume urmează acestui punct terminus al parcursului nostru biologic, ideea unei judecăți particulare și apoi universale, natura raiului, a iadului și a tot ce experimentează omul dincolo, constituie teme profunde de reflecție pentru un creștin și fac obiectul eshatologiei, ca demers teologic. Pentru că multe din cele enumerate, deși revelate într-un anumit grad, scapă totuși perpeceperii multora, este foarte greu de oferit răspunsuri precise, explicații, lămuriri, într-un cuvânt certitudini. De aceea facem apel la credință, la experiența altora, la intuiția lor. Pentru cei care îl citesc, mitropolitul Antonie de Suroj se dovedește indiscutabil un om de o profunzime aparte, iar din cartea sa (*Viața și veșnicia. 15 convorbiri duhovnicești despre moarte și suferință*, trad. din lb. rusă de Denis Chiriac, ed. Egumenița, Galați, 2021) transpare o atitudine vie și corectă în fața morții dar și multă speranță. Convorbirile redată în volumul de față sunt purtate de autor fie în mediul britanic – în parohia londoneză, la Oxford, Middlesex – fie în cel rusesc – la Moscova – în discuții private, în mass-media, în biserici sau diverse reuniuni. Sunt cuvinte ocazionale, înmănușiate în acest volum din perspectiva aceluiași teme.

Născut în 1914 în Elveția, în familia unui diplomat rus, mitropolitul Antonie a copilărit câțiva ani în Persia, iar în 1923 s-a stabilit în Franța. A studiat medicina, iar în 1939, înainte de a merge ca medic chirurg pe front, a depus voturile monahale. În 1948 a fost hirotonit preot și trimis pentru misiune în Anglia. În 1957 este hirotonit episcop de Serghiev, iar în 1962 numit arhiepiscop cu titlul de Suroj, de fapt pentru Insulele Britanice și Irlanda, dar sub jurisdicția Patriarhiei Moscovei. A desfășurat o activitate prodigioasă în câmpul pastoral, cu reverberații culturale și ecumenice, și rămâne o personalitate excepțională a Ortodoxiei apusene. În mediul românesc este deja foarte bine cunoscut, grație numărului însemnat de cărți purtând semnătura sa, traduse și puse la îndemâna publicului.

În volumul de față cuvintele mitropolitului Antonie, ca rod al unei experiențe de viață, au o forță și o adâncime uimitoare. În paginile cărții există câteva teme recurente. Moartea, subiectul cheie al acestui volum, e văzută nu atât ca un sfârșit, cât ca un nou început, ceva ce deschide spre un tărâm pe care îl cunoaștem doar prin credință. „Ea este începutul și nu sfârșitul; moartea este o întâlnire maiestuoasă, sfântă, între Dumnezeu și sufletul viu, care își găsește deplinătatea doar în Dumnezeu” (p. 57). Prin nefirescul ei sperie, induce frică, angoasă, fiind tratată „ca o oroare supremă, care trebuie uitată” (p. 92). Ea este „amănată” și „exclusă din conștiința” omului. Or, autorul propune exact contrariul: „Moartea nu ar trebui să fie ascunsă deloc, ea face parte din viață” (p. 46) pentru că – scrie el în altă parte – „moartea, gândul la ea, amintirea ei, este singurul lucru care conferă vieții cel mai înalt sens” (p. 15), având convingerea că „Dumnezeu nu ne-a creat pentru moarte și distrugere. El ne-a creat pentru viața veșnică” (p. 18). Moartea nu privește doar sfârșitul nostru ci și pierderea celor dragi, un aspect deosebit de dureros. Ea lasă un gol imens în sufletul celor rămași dar nu poate șterge dragostea și amprenta de lumină lăsată, poate pentru totdeauna, în personalitatea lor de cei mutați dincolo. E ceea ce conferă morții un plus de semnificație iar firii umane certitudinea unei biruințe.

Priveștiștea morții este dată de trupul inert, un trup pe care – cel puțin în arealul geografic și spiritual unde mitropolitul Antonie a păstorit – oamenii evită să-l mai privească. El repugnă chiar membrilor familiilor. Dacă nu este de-a dreptul ferecat în sicriu, trupul este cel mult intens cosmetizat, pentru a masca orice urmă de putreziciune. Autorul constată discrepanța dintre această abordare și ritualul funebru din comunitățile tradiționale, unde trupul defunctului se găsea în centrul atenției, înconjurat cu dragoste de familie și cinstit solemn în biserică prin slujba înmormântării. Acest trup, deși afectat de descompunere, i-a fost „templu” lui Dumnezeu și e destinat învierii și preaslăvirii. De aici preocuparea profundă pentru trup în spiritualitatea ortodoxă, potrivit autorului nostru.

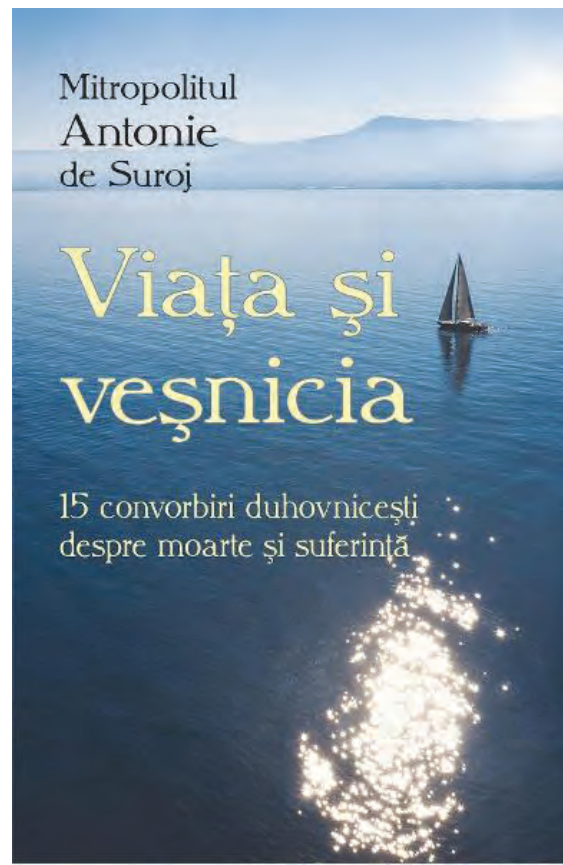
Moartea e precedată adesea de suferință, o realitate umană dificil de gestionat dar și cu un mare potențial creator. Câtă vreme omul nu se lasă doborât de suferință, nu poartă resentimente semenilor care l-au rănit și pleacă liber din această lume, suferința lui îl înobilează. Mitropolitul Antonie a trăit experiența suferinței, direct sau indirect, iar acest lucru l-a îmbogățit. „Am lucrat în spitale... am avut de-a face cu suferința în timpul războiului... Apoi, ca preot, a trebuit să mă confrunt cu suferința

omenească. Și, la fel ca noi toți, am cules și din viața mea o anumită experiență a suferinței” (p. 77). Autorul nostru se sizează trei paliere ale suferinței: durerea fizică și confruntarea cu moartea; angoasa, frica și dezamăgirea cauzate de atitudinile umane și suferința „incompletitudinii”, când omul aspiră la ceva înalt și dorește perfecțiunea, dar eșuează mereu. Suferința cauzată de ceilalți, nemetabolizată duhovnicește, poate avea pentru cineva consecințe malefice și distructive, transformându-se în chin, furie, tristețe și dorință de răzbunare. Însăși frica față de o amenințare reală sau imaginară, din partea cuiva sau a ceva, e trăită de mulți ca o suferință interioară. Dar mitropolitul Antonie – și aici se vede intuiția, originalitatea și profunzimea sa – opinează că suferința nu este întotdeauna rea (p. 80). Și, mai mult, asumarea înțeleaptă a suferinței poate schimba raporturile cu ceilalți. „Suferința, dacă este suportată fără să se transforme în ură, amărăciune, resentimente sau teamă, suferința suportată și acceptată, ne

dă o autoritate cu adevărat divină de a ierta în numele nostru și al lui Dumnezeu, de a distruge răul” (p. 101). Totodată dă naștere și compasiunii. „Dacă ai propria experiență a suferinței, mila ta se hrănește din această experiență” (p. 78). Ar mai fi de subliniat și ideea unei toleranțe a suferinței la care îndeamnă autorul nostru. Omul, din primul instinct, e pornit spre abandon și caută să-și ușureze durerea și suferința cu sedative, însă „dacă nu învățăm să suportăm suferința, atunci când ne cuprinde... până la limita puterilor noastre... ne pierdem orice capacitate de a răbda ceva” (p. 81).

Tematica eshatologică a volumului atinge și problema judecății lui Dumnezeu, redusă, în opinia autorului, la imaginea unui proces judiciar, ceea ce nu corespunde realității. Mitropolitul Antonie se întreabă: ce fel de justiție poate fi aceasta, câtă vreme Dumnezeu este Legiuitorul, tot El și Judecătorul și Răscumpărătorul și chiar Avocatul nostru. Iar în fața dreptății va precumpăni îndurarea Lui: „Dumnezeu ne va întâmpina cu milă... reacția Lui față de noi va fi plină de milă și compasiune” (p. 63). Și la acest capitol se vedește originalitatea autorului. E vorba de întâlnirea noastră cu Dumnezeu, după moarte, în fața judecății, o întâlnire magnifică unde ni se va descoperi altitudinea noastră duhovnicească. „Mi se pare că la Judecata de Apoi vom sta în fața iubirii desăvârșite și vom vedea cât de puțină iubire există în noi, și vom fi îngroziți” (p. 63). Judecata va fi și înfricoșătoare pentru că, spune autorul, vom vedea îngroziți „ceea ce am fi putut deveni și nu am ajuns” (p. 64).

Vie și plină de miez, cartea mitropolitului Antonie de Suroj poate constitui o lectură benefică și întăritoare pentru sufletele preocupate de adevăratul rost al vieții, având totodată o indiscutabilă relevanță omiletică pentru preoții angajați în actul pastoral.

Cine este Iisus? Eu sunt învierea și viața (Ioan 11, 25) (partea a II-a)

Pr. Prof. Univ. Dr. Stelian Tofană

1. Autoritatea lui Iisus prin înviere

Învierea lui Lazăr este, în viziunea Evanghelistului Ioan, o anticipare clară a învierii finale, universale, a tuturor oamenilor. Ideea este evident accentuată în juxtapunerea dintre mărturisirea Martei, sora lui Lazăr - „Știu că va învia la înviere, în ziua cea de apoi” (In. 11, 24) și afirmația îndrăzneată a lui Iisus - „Eu sunt învierea și viața” (In. 11, 25). De fapt, afirmația din Ioan 11, 25 reprezintă culmea teologică a temei autorității dumnezeiești a lui Iisus exprimată prin înviere: „După cum Tatăl îi învie pe cei morți și le dă viață, tot așa și Fiul dă viață celor ce El voiește” (In. 5, 21).

Narativ, învierea lui Lazăr este un eveniment simplu; teologic însă, ea apare ca fiind un episod complex. Aflat la mormântul lui Lazăr, după ce mulțumește Tatălui, Iisus rostește cu voce tare: „Lazăre, vino afară!” (In. 11, 43). Unicul element dramatic, consemnat de Evanghelist în această scenă, este strigătul puternic al lui Iisus: „Și zicând acestea, a strigat cu glas mare: «Lazăre, vino afară!»”.

Cuvântul lui Iisus era mai mult decât o poruncă; el exprima, aici, o putere. Așa precum la crearea lumii Dumnezeu aducea totul din neant la ordine; din haos la lumină, doar prin cuvânt, la fel, și acum, prin puterea cuvântului Său, Iisus aducea din moarte la viață, din întunericul mormântului la lumina zilei, pe Lazăr cel mort de patru zile. Nu era o înviere obișnuită; trupul lui Lazăr intrase deja în putrefacție. La înlăturarea pietrei, Marta, sora lui, afirmă, de altfel răspicat, acest lucru: „Doamne, chiar miroase, că este a patra zi” (In. 11, 39). Fiica lui Iair, abia că murise și este înviată de Iisus (Mt. 9, 18); tânărul din Nain (Lc. 7, 11 urm.) a fost înviat în chiar ziua în care murise, sau, cel mai târziu, a treia zi; aici Lazăr este înviat peste orice speranță omenească, în a patra zi. Puterea cuvântului Iisus, ca Dumnezeu, săvârșește miracolul mai presus de fire. Cuvintele de odinioară „Să fie lumină! Și a fost lumină” (Gen. 1, 3) și cuvintele de-acum „Lazăre, vino afară!” sunt, deopotrivă, expresia aceleiași puteri dumnezeiești.

Descriind momentul culminant al minunii, Evanghelistul consemnează miracolul: „Și a ieșit mortul, legat la picioare și la mâini cu fâșii de pânză; și fața lui era înfășurată cu maramă. Iisus le-a zis: «Dezlegați-l și lăsați-l să meargă!»” (In. 11, 44). Așadar, în numai două versete (43-44) autorul Evangheliei a patra descrie întregul miracol, încărcat de tot sensul său teologic și spiritual. Din felul în care descrie minunea devine cât se poate de evident faptul că el nu avea în vedere relatarea unui simplu eveniment din activitatea lui Iisus, fie el și o minune; Ioan intenționa să transmită un mesaj. Astfel, printr-o gestionare extraordinară a situației, Iisus, într-o clipă, anulează moartea, redă viața celui ce fusese mort și anticipează învierea Sa cu toate consecințele ei pentru viață, pentru istorie, pentru întregul univers.

Citind acest mod de relatare a minunii, cititorul de rând poate rămâne deconcertat: Cum să iasă din mormânt cineva, dacă este legat la mâini și la picioare? Ba, mai mult, cum să meargă, dacă nici nu vede, fața lui fiind „înfășurată cu mahramă”? Și totuși, Evanghelistul spune: „Și a ieșit mortul, legat la picioare și la mâini cu fâșii de pânză”.

Putem înțelege de aici că, ceea ce autorul relatează minunii descrie, poate fi ceva mai mult decât o simplă ficțiune literară? Privită minunea doar cu ochii rațiunii, răspunsul la această întrebare nu poate fi altul decât unul subînțeles: NU! Privită, însă, cu ochii credinței, ea ne conduce spre alte înțelesuri și profunzimi spirituale, și care nu contestă legile elementare ale existenței materiale, chiar dacă, aparent, ea le sfidează. Dincolo de realitate, există în fiecare lucru, în fiecare eveniment, o rațiune a lor de a fi, care lucruri, dacă sunt pătrunse doar cu mintea, cu logica, scapă, puterii de

înțelegere a omului, semnificația lor mai adâncă. Și, unul dintre acestea, este învierea lui Lazăr.

Porunca lui Iisus „Lăsați-l să meargă” exprimă în viziunea Părinților Bisericii¹ și a mai multor exegeți drumul noii existențe a materiei înviate, spiritualizate; drumul de la moarte, la viață; de la întuneric, la lumină. Sfântul Chiril al Alexandriei vede în cuvintele adresate celui mort și un semn al învierii de obște, când, dezlegându-se păcatul și stricăciunea morții, fiecare e lăsat liber, nemaifiind supuși stricăciunii și relelor obișnuite ale împrăstierii prin lume. Căzând în păcat, spune Sfântul Chiril, „am înfășurat fața sufletului cu rușinea, ca și cu un acoperământ, și ne-am legat cu lanțurile morții”². „Lăsați-l să meargă” era și o dovadă, pentru cei prezenți, a veracității minunii, astfel ca nimeni de acolo să nu se îndoiască de adevărul faptelor.

Prin înviere, Lazăr nu experimentează numai trecerea de la moarte la viață, ci și trecerea de la întunericul mormântului spre izvorul luminii veșnice, Iisus. Totuși, întrucât el revine la viața sa normală, agitată, de dinainte de moarte, nu e decât prototipul virtual al omului nou, post-pascal, incoruptibil. Doar Hristos, Cel înviat și preamărit prin moarte și înviere, posedă o viață fără de moarte, devenind, astfel, sursa vieții veșnice, prin excelență. După biruința Sa asupra morții, Hristos Cel înviat nu se mai întoarce la aceleași condiții de viață, anterioare morții, precum Lazăr. De aceea, minunea învierii lui Lazăr înseamnă punctul de plecare spre biruința viitoare, desăvârșită, asupra morții a oricărei creaturi și care sfârșește în omul nou, post-pascal, aflat virtual desăvârșit în umanitatea înviată și spiritualizată a lui Iisus, Cel înviat din mormânt.

Luat în sine, evenimentul învierii lui Lazăr comportă, de fapt, două minuni, și care se petrec concomitent:

- învierea propriu-zisă a celui ce fusese mort
- ieșirea lui din mormânt, legat la mâini și la picioare

Dintre acestea, a doua minune este mai importantă, întrecând, în semnificație și mesaj teologic, pe prima: ea anticipează, în viziunea Evanghelistului, efectele cosmic-umane ale învierii lui Iisus, prin care, la învierea finală, întreaga materie a trupului omenesc va fi transfigurată, spiritualizată.

Ieșirea lui Lazăr din mormânt (In. 11, 43-44) nu a fost chiar învierea pe care a promis-o Iisus celor care cred în El, deoarece Lazăr va muri din nou, dar a demonstrat că Iisus era cel ce garantează învierea finală a fiecărui om.

Învierea lui Lazăr a adus, în prezentul nostru, speranța învierii viitoare, astfel încât din punct de vedere fizic, minunea învierii lui indică atât darul vieții prezente, pe care El îl oferă celor ce cred în cuvântul Său, cât și realitatea învierii pentru viața deplină din existența viitoare. Așadar, Lazăr cel înviat din morți, unul dintre adepții lui Iisus, devine simbolul a ceea ce poate fi și însemna Iisus pentru cei ce cred în El: viață și înviere, atât pentru „aici”, cât și pentru „dincolo”.

2. Învierea - sau trecerea de la „viață” la „noua viață”

Realitatea trecerii de la un mod de-a fi la altul, prin înviere, rezultă clar dintr-un alt episod, relatat de același Evanghelist și cu aceeași încărcătură de miraculos. Este vorba despre momentul pătrunderii lui Iisus, după învierea Sa, cu trupul prin ușile încuiate, în încăperea unde se găseau Apostolii, zăvorâți de frica iudeilor.

Iată cum descrie Sfântul Ioan Evanghelistul acest episod: „Deci, fiind seară, în acea zi dintâi a săptămânii, și ușile fiind încuiate, acolo unde ucenicii erau

adunați de frica Iudeilor, a venit Iisus, a stat în mijloc și le-a zis: «Pace vouă!» Și, zicând acestea, le-a arătat mâinile și coasta Sa. Deci, s-au bucurat ucenicii văzând că este Domnul” (In. 20, 19-20). Așadar, Iisus era real, cu trupul Său, în fața Apostolilor. Că nu li se părea acest fapt o nălucă, rezultă clar din cuvintele Evanghelistului, martor ocular al evenimentului, care afirmă răspicat bucuria care i-a cuprins pe toți când L-au văzut pe Domnul: „Deci, s-au bucurat ucenicii văzând că este Domnul” (In. 20, 20).

Desigur, și în acest caz, același cititor se poate întreba, cuprins de aceeași mirare: Cum să pătrundă un trup material, prin niște uși încuiate? Acest fapt sfidează rațiunea, care îi spune, și nu lipsit de logică, că acest lucru nu e posibil. Și, totuși, este posibil, pentru că, după înviere, trupul lui Iisus era unul deplin spiritualizat, transfigurat. Condiția perisabilă a materiei trupului Său uman era, astfel, după înviere, depășită. Aceasta însemnează că prin învierea lui Iisus, materia, istoria în generalitatea ei, este destinată ridicării într-un plan superior celui prezent, și anume, în cel al vieții incoruptibile și fără de moarte; în planul pnevmatizat, acolo unde nu mai domnesc procesele uniforme ale materiei, ale existenței naturale, ci legile și puterea Duhului, prin care se face transparent trupul, materia din el, dobândind, astfel, cu totul alte legi ale ființării și devenirii ei. Altfel spus, trupul înviat al lui Iisus dovedește că există, și va exista, și o altă spațialitate, o altă materialitate a vieții, a lumii, a trupului nostru.

Însă, felul în care se va realiza sinteza dintre forma de prezență a spiritului și cea a trupului, între spațialitate și supraspațialitate, se va cunoaște deplin, abia, după trecerea chipului actual al lumii³.

Marea taină a pătrunderii lui Iisus cu trupul Său, după înviere, prin ușile încuiate, nu poate fi explicată decât prin faptul că trupul înviat, păstrându-și structura, a fost prefăcut în trup de lumină din puterea spirituală a dumnezeirii, dar în așa fel că Iisus Hristos putea să-l înalțe la trepte mai înalte sau mai joase, în funcție de mesajul pe care-l voia transmis prin arătare.

Așadar, în comuniunea cu trupul înviat al lui Hristos suntem

și noi conduși spre înviere și nestrăciune, spre incoruptibilitate și transparență, spre un alt mod de a fi, iar, în cele din urmă, spre maximă transfigurare și cunoaștere deplină a sensului noii existențe și a noii lumi, a noii creații, născute din izvorul vieții, Hristos.

Iisus n-a rămas pe cruce, unde a murit, sau în mormânt, unde a fost îngropat. El a înviat din morți! Astfel, El este viu, ca Domn înviat, și astăzi, în puterea unei vieți fără de sfârșit și pe care o împărtășește și tuturor acelor care, uniți cu El prin credință, se adapă mereu din El, ca izvor al învierii și al vieții veșnice.

Toți întemeietorii de religii zac îngropați, în mormântul lor, până în ziua de azi. Creștinismul, însă, oferă o altă șansă existenței umane. În ciuda faptului realității morții, acesta anunță pentru umanitate un fapt cu totul extraordinar: „Iar dacă noi nădăjduim în Hristos numai în viața aceasta, suntem mai de plâns decât toți oamenii. Dar nul: Hristos a înviat din morți, făcându-se începutul a învierii celor adormiți” (1Cor. 15, 19-20).

Așadar, temeiul lumii viitoare, inițiat de Iisus în persoana Sa, prin înviere, stă în directă legătură cu lumea aceasta, pregătind-o mereu pentru transformarea ei viitoare, deplină, după chipul și statura Lui de Domn înviat.

Realitatea eshatologică a creației este, astfel, nu numai viitoare, ci și prezentă, ca o paralelă a istoriei și ca o forță ascunsă a ei, exercitând mereu asupra ei o atracție cu totul aparte⁴.

În forța acestei atracții rezidă, astfel, tot înțelesul cuvintelor-definiție ale lui Iisus: „Eu sunt învierea și viața!” (In. 11, 25).

¹ Vezi Georges ZEVINI, *Commentaire spirituel de L'Evangile de Jean*, II, Paris 1996, p. 28.

² Sf. CHIRIL al Alexandriei, *Comentariu la Evanghelia Sfântului Ioan*, în PSB, 41, București, 2000, p. 759.

³ Cf. Dumitru STĂNILAOE, *Iisus Hristos sau restaurarea omului*, Sibiu 1943, pp. 334.

⁴ Cf. Dumitru STĂNILAOE, *Iisus Hristos...*, p. 336.

Activități ale Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj (aprilie 2022)

Semnalăm apariții editoriale:
- *Studia Universitatis Babeş-Bolyai, seria Theologia Orthodoxa*, an LXVI (2021), nr. 2.

Parohia Ortodoxă Cetatea Fetei Floreşti a organizat în perioada Postului Mare mai multe seri duhovniceşti, sub egida: *Bucuriile credinţei*. În data de 3 aprilie 2022, a fost invitat Pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă.

Arhiepiscopia Ortodoxă Română a Vadului, Feleacului și Clujului, Facultatea de Teologie Ortodoxă a UBB Cluj-Napoca, Asociația Medicală Română, filiala Bistrița-Năsăud, Centrul de Bioetică a UBB Cluj-Napoca, Societatea Română de Bioetică, Societatea Română de Istoria Medicinii, Societatea Națională de Inginerie Medicală și Tehnologie Biologică, au organizat al XXI-lea Seminar de Medicină și Teologie cu tema: *Adevărul creștin în practica medicală care s-a desfășurat loc on line, în perioada 4-5 aprilie 2022*.

În deschidere, IPS Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Andrei a rostit un Cuvânt de învățătură. Prof. univ. dr. Daniel David, rector al UBB a susținut o alocuțiune.

Participanți au fost teologi, medici, psihologi și specialiști din țară și străinătate. Lucrările s-au desfășurat pe șapte secțiuni: *Impactul medicinei contemporane asupra profesioniștilor din domeniu, Psihologie și Sociologie, Terapie medico-spirituală, Probleme bioetice în practica medicală, Medicină și credință, o incursiune în istorie, Artă sacră și Inginerie medicală*.

Facultatea noastră a fost reprezentată de următoarele cadre didactice, cercetători și studenți-doctoranzi care au susținut prelegeri: PS Conf. univ. dr. Benedict Bistrițeanul (Valentin-Cosmin Vesa), *Conștiința adevărului în viața de acum și viața veșnică*; Pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă, *Antropologie sau antropologii? Despre omul întreg/unitate și căutarea sensului existenței*; Arhim. prof. univ. dr. habil. Teofil Tia, *Ortodoxia și imunizarea românilor în fața propagandei retorico-emoționale. Reper psiho-pastorale pentru orientarea în cultura post-adevăr*; Arhim. prof. univ. dr. habil. Teofil Tia și Lect. univ. dr. Olivia Florena Nemeș (împreună cu Lucian Daniel Rusu, Ramona Niculina Jurcău, Laura Rusu, Maria Simina Măruțoiu), *Tămăduirea de la suflet spre trup...;* Pr. prof. univ. dr. Ștefan Iloaie, *Adevărul: inima cuvântului. Comunicarea prin cuvânt și valențele ei morale în Teologie și medicină*; Protos. dr. Iuliu-Marius (Maxim) Morariu, *Tămăduirea sufletului și a trupului în autobiografia spirituală*; Pr. prof. univ. dr. Ioan-Vasile Leb, *Sfinții fără de arginți Cosma și Damian sau medicina și credința intrupate?*; Pr. prof. univ. dr. habil. Gabriel-Viorel Gărdan, *Sfântul Ierarh Luca al Crimeii, medic mărturisitor și apologet*; Pr. lect. univ. dr. Cosmin Cosmuța, *Patriarhul Justinian Marina văzut prin ochii medicului George Stan*; Prof. univ. dr. habil. Marcel Gheorghe Muntean, *Icoanele făcătoare de minuni de Ika Sfântul Munte Athos*; Drd. Dan Nemeș, *Rugăciunea, ancora sufletului omenesc în încercările vieții*; Prof. univ. dr. Constantin Măruțoiu, Arhim. prof. univ. dr. habil. Teofil Tia, Lect. univ. dr. Olivia Florena Nemeș, Drd. Dan Nemeș (împreună cu Dr. Victor-Constantin Măruțoiu, Pr. Alexandru-Dan Horvat, Vasilica Cristina Nicula), *Investigarea materialelor constituente din icoana Sfântului Nicolae de la biserica din satul Gheorgheni, jud. Cluj*; Prof. univ. dr. Mircea-Gelu Buta (împreună cu Simion Bugnar și Pavel Pop-Coman), *Jurământul lui Hipokrat versus evoluția tehnologică medicală actuală*; Pr. conf. univ. dr. Marin Cotețiu, *Restaurarea unei icoane fâgărășene pictată pe lemn la începutul secolului al XIX-lea*; Asist. univ. dr. Victoria Grădinar, *Conținutul tehnic în restaurarea icoanelor pe sticlă*

Pe parcursul Seminarului a putut fi vizionată online Expoziția de pictură a Prof. univ. dr. habil. Marcel-Gheorghe Muntean.

În perioada 4-7 aprilie 2022, la Mănăstirea Nicula s-au desfășurat cursurile preoțești de duhovnicie, dedicate clericilor din Arhiepiscopie (jud. Cluj). Au susținut comunicări: IPS Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Andrei, PS Părinte Conf. univ. dr. Benedict Bistrițeanul, Episcopul-vicar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului și Arhim. prof. univ. dr. Teofil Tia, decanul Facultății.

În seara zilei de 5 aprilie 2022, Pr. prof. univ. dr. Vasile Gordon a participat la emisiunea Răspunsuri pe cale, la Televiziunea Trinitas (pe pagina de socializare), cu tema: *Nu există copii răi! O privire duhovnicească asupra educației în familie*.

Miercuri, 6 aprilie 2022, seara, la Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Andrei, a săvârșit Denia Canonului cel Mare al Sfântului Andrei Criteanul. Alături de ierarh, în rugăciune, au fost slujitori ai Catedralei, părinți profesori și studenți teologi de la Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității „Babeş-Bolyai” din Cluj-Napoca și elevi de la Colegiul Ortodox „Mitropolitul Nicolae Colan” din municipiu, precum și numeroși credincioși.

Răspunsurile la strană au fost date de Corul Facultății de Teologie Ortodoxă, dirijat de Arhid. lect. univ. dr. Daniel Mocanu.

In perioada 8 aprilie - 10 mai 2021, la sediul Facultății de Teologie Ortodoxă poate fi vizitată expoziția: Sub semnul Crucii, fiind expuse lucrări ale studenților-doctoranzi de la Facultățile de Teologie și Artă din marile centre universitare: București, Timișoara și Iași, semnate de 19 expozanți (dintre care unii licențiați ai facultății noastre), organizator Prof. univ. dr. habil. Marcel-Gheorghe Muntean, afiliat la Școala Doctorală de Arte a Facultății de Artă și Design din cadrul Universității de Vest din Timișoara.

In cadrul conferințelor on line organizate de Parohia Sf. Ștefan cel Mare și Vitus din Chemnitz (Mitropolia Ortodoxă Română a Germaniei, Europei Centrale și de Nord), sâmbătă, 9 aprilie 2022, Lect. univ. dr. Stelian Pașca-Tușa a susținut prelegerea: *Dumnezeu Vechiului Testament - mult milostiv sau răzbunător?*

Facultatea de Teologie Ortodoxă a fost, împreună cu Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, Liga Studenților Cluj, Asociația Tinerilor Creștini Ortodocși Cluj și Gherla, Liga Tinerilor Creștini Ortodocși Dej și Asociația Studenților Creștini Ortodocși din România, filiala Cluj coorganizatoare a *Pelerinajului tinerilor pe jos de la Icold la Mănăstirea Nicula*, ediția a XI-a, sâmbătă 9 aprilie 2022, cu participarea PS Episcop-Vicar Conf. univ. dr. Benedict Bistrițeanul.

Sâmbătă, 9 aprilie 2022, Pr. prof. univ. dr. Vasile Stanciu, directorul Școlii Doctorale de Teologie „Isidor Todoran” a participat la slujba de prohodire a părintelui Ioan Găban, fostul protopop al Protopopiatului Mediaș, săvârșită de un sobor de preoți în frunte cu Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Laurențiu și a rostit un cuvânt de evocare a personalității celui plecat pe calea veșniciei.

Duminică, 10 aprilie 2022 Arhim. prof. univ. dr. Teofil Tia a slujit Utrenia și Sf. Liturghie la Catedrala Mitropolitană, într-un sobor de preoți profesori și a rostit cuvântul de învățătură: *Dorința de înțietate în viziune religioasă și în contextul competiției carieristice postmoderne*.

Luni, 11 aprilie 2022, preoții din cadrul Protopopiatului Ortodox Cluj I s-au întrunit în ședința lunară administrativă de lucru, în biserica „Sf. Treime” din Cluj-Napoca. Invitat a fost Pr. lect. univ. dr. Paul Siladi, care a prezentat lucrarea sa recentă apărută la Editura Renașterea: *Eroismul cotidian. Eseuri despre viața creștină*.

In perioada 11-14 aprilie 2022, la Mănăstirea Parva-Rebra s-au desfășurat cursurile preoțești de duhovnicie, dedicate clericilor din Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului (jud. Bistrița-Năsăud). Au susținut comunicări: IPS Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Andrei, PS Părinte Conf. univ. dr. Benedict Bistrițeanul, Episcopul-vicar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, Arhim. prof. univ. dr. Teofil Tia, decanul Facultății și Arhim. Lect. univ. dr. Simeon Pinte.

In perioada 10-15 aprilie 2022 a avut loc la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca ultima săptămână duhovnicească a Postului Mare. Duminică, 10 aprilie 2022, seara a fost săvârșită Vecernia și Pavecernia Mică, la Catedrala Mitropolitană. Î. P. S. Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Andrei a susținut o cateheză. Luni, 11 aprilie 2022 (Sf. Ierarh Calinic de la Cernica), a fost săvârșită Sfânta Liturghie a Darurilor mai înainte Sfințite, la Capela Facultății, iar seara, la Catedrala Mitropolitană, Pavecernia Mare. În continuare scriitorul american Rod Dreher a susținut prelegerea: *Cum să fii creștin într-o lume anti-creștină*. Marți, 12 aprilie 2022, a fost săvârșit Ceasul I și Obednița, la Capela Facultății, iar seara, la Catedrala Mitropolitană, Pavecernia Mare. A predicat Protos. Luca Gheberta (Mănăstirea „Sf. Paisie Aghioritul” din Belcean). Miercuri, 13 aprilie 2022, a fost săvârșit Ceasul al III-lea și Obednița, la Capela Facultății, iar seara, la Catedrala Mitropolitană, Pavecernia Mare. A predicat Pr. dr. Bogdan Chiorean (coordonatorul Centrului de Îngrijiri Paliative „Sf. Nectarie” din Cluj-Napoca). Joi, 14 aprilie 2022 (Sf. Ierarh Pahomie de la Gledin), a fost săvârșită Sfânta Liturghie a Darurilor mai înainte Sfințite, la Capela Facultății, iar seara la Cate-

drala Mitropolitană, Pavecernia Mare. A predicat Protos. Ioan Cojanu (Mănăstirea „Sf. Ioan Botezătorul” din Alba Iulia). Vineri, 15 aprilie 2022 a fost săvârșită Ceasul I și Obednița, la Capela Facultății. Sâmbătă, 16 aprilie 2022 (Sâmbăta lui Lazăr) a fost săvârșit, la Capela Facultății, Acatistul pentru cei adormiți, Sfânta Liturghie a Sf. Ioan Gură de Aur, urmată de Parastasul de obște pentru cei adormiți, iar seara s-a săvârșit Vecernia Mare cu Litie.

Vineri, 15 aprilie 2022, în Aula Magna a Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca a avut loc lansarea cărții cu titlul: *Ateism sau creștinism? Iisus la Niceea* a d-lui Mihail Neamțu. Au prezentat: Pr. prof. univ. dr. Stelian Tofană, Conf. univ. dr. Adrian Papahagi și Conf. univ. dr. Nicolae Turcan.

In perioada 13-17 aprilie 2022 a avut loc la Cluj-Napoca Târgul de Carte „Gaudeamus”, organizat de Radio România. În cadrul acestei manifestări au fost lansate cărțile: Pr. dr. Bogdan Chiorean, *Îngrijirea paliativă de la teorie la empatie*, apărută recent la Editura Renașterea. A vorbit PS Episcop-Vicar Conf. univ. dr. Benedict Bistrițeanul; *Bartolomeu Valeriu Anania - puterile cuvântului* (antologie de studii, eseuri, articole și mărturii despre Bartolomeu Valeriu Anania. Omagiu la centenarul nașterii, ediție îngrijită de Ioan Șt. Lazăr), Ed. Casa Cărții. Au vorbit: Î. P. S. Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Andrei și Pr. lect. univ. dr. Paul-Bogdan Ivanov; Nicolae Turcan, *Filosofia pe scurt*, vol. I De la presocratici la Hegel și vol. II De la Schopenhauer la postmodernism, Ed. Eikon.

In săptămânalul *Lumina de Duminică* din 17 aprilie 2022, a fost publicat interviul: *Rugăciunea întreține metabolismul spiritual al omului*, realizat de Arhim. dr. Andrei Coroian cu Arhim. prof. univ. dr. Teofil Tia, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca.

Luni, 18 aprilie 2022, Arhim. prof. univ. dr. Teofil Tia a dat un interviu la Radio EBS Cluj-Napoca, având interlocutor pe d-na Gabriela Buruian.

Marți, 19 aprilie 2022, Pr. prof. univ. dr. Vasile Stanciu a slujit Denia Sfinte și Marii Miercuri, la Catedrala Mitropolitană, într-un sobor de preoți și a rostit cuvântul de învățătură.

Miercuri, 20 aprilie 2022, a fost difuzat pe pagina de socializare Doxologia (preluat și de Renașterea și Episcopia Canadei), interviu realizat de Protos. Maxim Morariu cu Arhim. prof. univ. dr. Teofil Tia, cu tema: *Rugăciunea și importanța ei în psihoterapia pastorală*.

Joi, 21 aprilie 2022, Arhim. prof. univ. dr. Teofil Tia a dat un interviu în direct la Televiziunea Română, despre semnificația Sfintei și Marii Joi, pentru emisiunea *Actul Regional*, avându-l drept producător și prezentator pe dl. Grațian Moldovan.

In perioada 15-30 aprilie 2022, Muzeul de Artă din Cluj-Napoca a organizat sub egida *Vinerea Mare* o expoziție care conține o selecție de lucrări din patrimoniul muzeului, semnate de mai mulți artiști, printre care Lect. univ. dr. Marius-Dan Gheneșcu.

Seria de conferințe „Historia Ecclesiastica” - direcții actuale de cercetare în istoriografia bisericească, organizate de Facultatea de Teologie Ortodoxă din cadrul Universității „Babeş-Bolyai” din Cluj-Napoca în parteneriat cu Institutul de Istorie Ecclesiastică „Nicolae Boșan” al Universității „Babeş-Bolyai”, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” din București, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dimitru Stăniloae” din Iași și Facultatea de Teologie Ortodoxă „Sfântul Andrei Șaguna” din Sibiu, sub coordonarea Pr. prof. univ. dr. Gabriel-Viorel Gărdan și a Pr. lect. univ. dr. Paul-Bogdan Ivanov, a continuat. Temele care au fost dezbătute în luna aprilie: Nicolae Chifăr (Facultatea de Teologie Ortodoxă „Sfântul Andrei Șaguna” a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu: *Preocupări și teme de cercetare istorico-ecclesiastice în școala doctorală sibiuană* (5 aprilie 2022); Emanoil Băbuș (Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” a Universității din București): *Emoții, sentimente și afecte în istorie* (19 aprilie 2022).

Luni, 25 aprilie 2022, Arhim. prof. univ. dr. Teofil Tia a slujit Sf. Liturghie în biserica „Sf. Nicolae” din Ocna Mureș și a rostit cuvântul de învățătură.

Vineri, 29 aprilie 2022, *Izvorul Tămădurii*, Arhim. prof. univ. dr. Teofil Tia a oficiat Acatistul Învierii Domnului și Sf. Liturghie la Paraclisul Facultății de Teologie Ortodoxă și a rostit cuvântul de învățătură.

Pr. prof. univ. dr. Stelian Tofană a slujit Sf. Liturghie și a rostit cuvântul de învățătură la Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului” Putna (jud. Suceava), vineri, 29 aprilie 2022.

Sâmbătă, 30 aprilie 2022, în biserica Mănăstirii „Acoperământul Maicii Domnului” de la Florești, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Andrei a oficiat o slujbă de Te Deum cu ocazia împlinirii 23 de ani de la înființarea Radio Renașterea. În cimitirul mănăstirii, ierarhul a oficiat apoi o slujbă de pomenire pentru Lect. univ. dr. Paula Bud, trecută la Domnul în data de 2 mai 2017. Un scurt cuvânt evocator a rostit Pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă.

Dr. Dacian But-Căpușan

† BENEDICT BISTRITĒANUL
EPISCOP-VICAR AL ARHIEPISCOPIEI
VADULUI, FELEACULUI ȘI CLUJULUI

Aprilie 2022

1 aprilie

Program de audiențe la birou.

Slujește Liturghia Darurilor mai înainte sfințite și predică la Paraclisul Colegiului Ortodox „Mitropolitul Nicolae Colan”. Hirotonește diacon pe teologul Bogdan Gabor, viitor preot al Parohiei Finișel din Protopopiatul Cluj I.

2 aprilie

Slujește Sfânta Liturghie la paraclisul episcopal cu hramul Sfinții Benedict de Nursia și Isaac de Ninive.

3 aprilie

În Duminica a 4-a din Post săvârșește Sfânta Liturghie și predică în Biserica Soborul Maicii Domnului din cartierul clujean Făget. Este însoțit de PC Pr. Alexandru Ciui, Protopop de Cluj II.

Alături de Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Andrei, în Catedrala Mitropolitană, participă la slujba Parastasului la împlinirea a șase luni de la trecerea în veșnicie a Preasfințitului Părinte Vasile Flueraș, fost Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.

În Biserica Sfântul Alexandru din Cluj-Napoca rostește un cuvânt de învățătură și binecuvintează întâlnirea „Oastei Domnului”.

Seara, slujește Paraclisul Maicii Domnului și predică în Biserica Adormirea Maicii Domnului din cartierul clujean Mănăstur.

4 aprilie

Participă la ședința de lucru a Permanenței Consiliului Eparhial.

La programul de Master, predă cursul „Teologie, viață social-politică și relații interreligioase în spațiul siriac”.

5 aprilie

Participă online la Simpozionul „Medicină și Teologie” Ediția a XXI-a, cu tema „Adevărul creștin în practica medicală”. Prezintă referatul „Cunoștința adevărului în viața de acum și viața veșnică. Marginalii cu referire la experiența de graniță a (a)Adevărului”.

Înregistrează o emisiune pentru tv21.ro și Ziarul 21 din Câmpia Turzii cu tema „Învierea Domnului – post, spovedanie, rugăciune, împărtășanie”.

La Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, predă studenților din anul II cursul opțional de „Limba și literatura siriacă”.

6 aprilie

La Mănăstirea Nicula din Protopopiatul Gherla, susține cursul „Zece indicii pastorale la Sfinții Varsanufie și Ioan (Filocalia 11)” preoților participanți la „Cursurile de duhovnicie”, sesiunea aprilie 2022 (seria I).

Seara, slujește Denia Canonului cel Mare și predică în Biserica Sfinții Apostoli Petru și Pavel din cartierul clujean Mănăstur.

7 aprilie

La Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, predă studenților din anul III cursul de „Spiritualitate Ortodoxă I”.

8 aprilie

Săvârșește Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, urmată de Sfânta Taină a Maslului și rostește un scurt cuvânt de învățătură, în Biserica Sfinții Apostoli Petru și Pavel din cartierul clujean Mănăstur.

Program de audiențe la birou.

Seara, slujește Denia Acatistului Bunei Vestiri și predică în Biserica Sfinții Apostoli Petru, Pavel și Andrei din Municipiul Bistrița.

9 aprilie

Slujește Sfânta Liturghie la paraclisul episcopal cu hramul Sfinții Benedict de Nursia și Isaac de Ninive.

Însoțește grupul de tineri pelerini către Mănăstirea Nicula (Protopopiatul Gherla) pornind din localitatea Iclod (județul Cluj), pelerinaj organizat de ASCOR Cluj-Napoca.

Seara, slujește Vecernia cu Litie și rostește un cuvânt de învățătură în biserica Mănăstirii Nicula.

Face o vizită pastorală la Mănăstirea Cormaia din Protopopiatul Năsăud.

10 aprilie

În Duminica a V-a din Post, săvârșește Sfânta Liturghie și predică în Parohia Tiha Bărgăului din Protopopiatul Bistrița. Oferă diplome de aleasă cinstită binefăcătorilor din parohie. Este însoțit de PC Pr. Alexandru Vidican, Protopop de Bistrița.

Seara, în Biserica studenților din complexul Hașdeu, slujește Paraclisul Maicii Domnului și rostește la final un scurt cuvânt de învățătură.

11 aprilie

Participă la ședința de lucru a Permanenței Consiliului Eparhial.

La Facultatea de Teologie Ortodoxă, alături de Prof. univ. dr. Adrian Papahagi, înregistrează o emisiune de Paști pentru Trinitas TV, moderată de Domnul Vasile Bănescu, Consilier patriarhal.

La programul de Master, predă cursul „Teologie, viață social-politică și relații interreligioase în spațiul siriac”.

12 aprilie

La Mănăstirea Rebra-Parva din Protopopiatul Năsăud susține cursul „Zece indicii pastorale la Sfinții Varsanufie și Ioan (Filocalia 11)” preoților participanți la „Cursurile de duhovnicie”, sesiunea aprilie 2022 (seria II).

Seara, participă la concertul caritabil de pricește „Pași spre Înviere” organizat în biserica parohială din Cornești, Protopopiatul Huedin.

13 aprilie

Program de audiențe la birou.

Slujește Liturghia Darurilor mai înainte sfințite în Biserica Sfinții Apostoli Petru și Pavel din cartierul clujean Mănăstur. La final rostește un scurt cuvânt de învățătură.

14 aprilie

La Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, predă studenților din anul III cursul de „Spiritualitate Ortodoxă I”.

La biserica parohială din Tăuți, Protopopiatul Cluj I, înregistrează o emisiune de Paști pentru Radio Renașterea, moderată de Jerom. Grigorie Foltiș, duhovnicul Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca.

Alături de Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Andrei, participă la concertul caritabil de pricește organizat de Parohia Sfinții Apostoli Petru și Pavel la Casa de Cultură a studenților „Dumitru Fărcaș” din Cluj-Napoca.

15 aprilie

La reședința episcopală înregistrează o emisiune dedicată sărbătorii Floriilor pentru Radio Someș, moderată de Pr. Marius-Ciprian Pop.

Preasfințitul Părinte Benedict Bistrițeanul, în noaptea de Înviere, înconjurând Biserica Sfinții Apostoli Petru și Pavel din cartierul Mănăstur, Cluj-Napoca.

Program de audiențe la birou.

La Târgul de Carte „Gaudeamus” din Piața Unirii, Cluj-Napoca, participă la două lansări de carte: Pr. Bogdan Chiorean, *Îngrijirile paliative: de la teorie la empatie*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2022, și Ioan St. Lazăr (ed.), *Bartolomeu Valeriu Anania. Puterile cuvântului. Antologie de studii, eseuri, articole și mărturii despre Bartolomeu Valeriu Anania. Omagiu la centenarul nașterii*, Editura Casa Cărții de Știință, Râmnicu Vâlcea, 2022. Ține câte un cuvânt ocazional la ambele prezentări.

Seara, slujește Liturghia Darurilor mai înainte sfințite și predică în Biserica Sfântul Mina din cartierul clujean Bună Ziua.

16 aprilie

În Sămbăta lui Lazăr, slujește Sfânta Liturghie alături de Preasfințitul Părinte Nicodim, Episcopul Severinului și Strehaiei, Preasfințitul Părinte Andrei, Episcopul Covasnei și Harghitei și de Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul românilor ortodocși din Ungaria în Catedrala Sfântul Nicolae din Deva. După Sfânta Liturghie participă la slujba Parastasului, alături de ceilalți ierarhi prezenți în frunte cu Înaltpreasfințitul Părinte Laurențiu, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, la 6 luni de la trecerea în veșnicie a Preasfințitului Părinte Gurie Georgiu, primul Episcop al Deveii și Hunedoarei.

17 aprilie

În Duminica Floriilor săvârșește Sfânta Liturghie și rostește predica la Catedrala Mitropolitană. La finalul slujbei binecuvintează prin stropire cu apă sfințită ramurile de salcie oferite credincioșilor.

18 aprilie

Săvârșește Liturghia Darurilor mai înainte sfințite și rostește un scurt cuvânt de folos în paraclisul Mănăstirii Piatra Fântânelor.

Oficiază Denia în paraclisul Mănăstirii Piatra Fântânelor.

19 aprilie

Săvârșește Liturghia Darurilor mai înainte sfințite și rostește un scurt cuvânt de folos în paraclisul Mănăstirii Piatra Fântânelor.

Oficiază Denia din Miercurea Mare în paraclisul Mănăstirii Piatra Fântânelor.

20 aprilie

Săvârșește Liturghia Darurilor mai înainte sfințite și rostește un scurt cuvânt de folos în paraclisul Mănăstirii Piatra Fântânelor.

Oficiază Denia din Joia Mare și rostește cuvânt de învățătură la Mănăstirea Nușeni din Protopopiatul Beclean.

21 aprilie

Oficiază Vecernia unită cu Liturghia Sfântului Vasile cel Mare și predică în Biserica Sfinții Apostoli Petru și Pavel din cartierul clujean Mănăstur.

Înregistrează o emisiune cu temă pascală pentru Look TV Cluj-Napoca, moderată de Domnul Ciprian Aron.

În Biserica Înălțarea Sfintei Cruci din Cluj-Napoca, oficiază slujba de priveghi la căpătâul adormitului întru Domnul, Pr. Iulian Benche. La final, rostește un cuvânt de mângâiere.

Seara, alături de Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Andrei, slujește Denia celor 12 Evanghelii la Catedrala Mitropolitană. La final, rostește cuvântul de învățătură.

22 aprilie

La Mănăstirea Cormaia din Protopopiatul Năsăud oficiază slujba înmormântării adormitei întru Domnul, monahia Arsenia Veșteman. Rostește un cuvânt de mângâiere.

Seara, oficiază Denia Prohodului Domnului și predică la Biserica Sfinții Apostoli Petru și Pavel din cartierul clujean Mănăstur.

23 aprilie

Slujește Vecernia unită cu Liturghia Sfântului Vasile cel Mare și rostește un scurt cuvânt de învățătură la Mănăstirea Mihai-Vodă, Protopopiatul Turda.

Oficiază slujba înmormântării adormitei întru Domnul, preoteasa Rodica Chindriș, soția Pr. Octavian Chindriș, fost preot în Parohia Dezmir, Protopopiatul Cluj I.

La miezul nopții, oficiază slujba Învierii pe esplanada din fața Bisericii Sfinții Apostoli Petru și Pavel din cartierul clujean Mănăstur. Rostește un cuvânt de învățătură festiv.

24 aprilie

Săvârșește Sfânta Liturghie Pascală la Biserica Sfinții Apostoli Petru și Pavel din cartierul clujean Mănăstur.

Seara, alături de Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Andrei, participă la Vecernia celei de-a doua Învieri la Catedrala Mitropolitană.

25 aprilie

A doua zi de Paști, săvârșește Sfânta Liturghie și predică în Biserica Sfântul Mare Mucenic Gheorghe din cartierul clujean Gri-gorescu, cu ocazia hramului.

Seara, cu ocazia hramului, slujește Acatistul Învierii și rostește cuvânt de învățătură în Parohia Sfântul Apostol și Evanghelist Marcu din Florești, Protopopiatul Cluj I.

26 aprilie

A treia zi de Paști, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, săvârșește Sfânta Liturghie și predică în Parohia natală Sartăș din Protopopiatul Câmpeni, Arhiepiscopia Alba-Iuliei.

28 aprilie

Face o vizită la Centrul de Îngrijiri Paliative Sfântul Nectarie din Cluj-Napoca.

În Catedrala Mitropolitană, oficiază Taina Sfântului Botez pentru două surori, Paula Selena Pascu și Esmeralda Monalisa Cocan.

29 aprilie

De Izvorul Tămăduirii, slujește Sfânta Liturghie și predică în Parohia Fizeșu Gherlii. Binecuvintează noua Capelă Mortuară construită de către Primărie și Consiliul Local. Rădică la rangul de iconom pe PC Pr. Dacian Silviu Pop, parohul comunității, oferă Ordinul Mihai-Vodă domnului Vasile Ioan Lup, primarul comunei Fizeșu Gherlii; Ordinul Sfântul Pahomie de la Gledin Consiliului Local al aceleiași comune; Ordinul Sfinții Martiri Năsăudeni domnului Gheorghe Cristian Bozeșan, epitrop al parohiei; Gramata Mitropolitană însoțită de Sfânta Scriptură, cartea de căpătâi a creștinului, domnului Cosmin Dorin Florean și diplome de aleasă cinstită.

30 aprilie

Oficiază Taina Sfântului Botez pentru pruncul Timotei Chira în Paraclisul Colegiului Ortodox „Mitropolit Nicolae Colan” și pentru pruncul Victor Șoptorean în Paraclisul Facultății de Teologie din Cluj-Napoca.

La Sala Polivalentă din municipiul Bistrița, participă la adunarea de tineret pe țară a Oastei Domnului. Rostește un cuvânt de binecuvântare.

La Centrul Eparhial din municipiul Caransebeș se întâlnește cu Preasfințitul Părinte Lucian, Episcopul Caransebeșului. Primește în dar Ordinul „Episcop Elie Miron Cristea”, Engolpion și Cruce pectorală.

A consemnat Arhid. Sergiu Iustin Pop, secretar de cabinet

† ANDREI MITROPOLITUL CLUJULUI, MARAMUREȘULUI ȘI SĂLAJULUI

În fiecare **luni**, între orele 8.00 și 10.00, conduce ședința Consiliului Permanenței Eparhiale.

În fiecare **miercuri**, între orele 20.30 și 21.00, realizează emisiunea „Cuvântul Ierarhului – spiritualitate creștină pe unde herziene”, pentru postul de radio „Renașterea”.

În fiecare **miercuri** și **vineri**, între orele 10.00 și 15.00, acordă audiențe clerului și credincioșilor.

Aprilie 2022

1 aprilie

Predă cursul de Spiritualitate Ortodoxă studenților din anul IV de la Facultatea de Teologie din Cluj-Napoca.

Cu prilejul împlinirii a 172 ani de la înființarea Jandarmeriei Române, pe platoul din incinta sediului Brigăzii Mobile de Jandarmi Cluj, participă la festivitatea organizată cu acest prilej. Săvârșește o slujbă de Te-Deum și rostește un cuvânt duhovnicesc.

2 aprilie

În Zalău, la sediul Consiliului Județean Sălaj, se întâlnește cu domnul președinte Dinu Iancu Sălăjanu.

La Casa de Cultură din Zalău, participă la momentul festiv organizat cu prilejul împlinirii a 30 ani de la reînființarea Consiliului Județean Sălaj. Rostește un cuvânt duhovnicesc și îi conferă domnului președinte Dinu Iancu Sălăjanu, Ordinul „Episcop Nicolae Ivan”.

În Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, asistă la Vecernie, slujește la Litie și rostește un cuvânt de învățătură.

3 aprilie

În Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură. Hirotonește într-un preot, pe seama parohiei Finișel, protopopiatul Cluj I, pe diaconul Bogdan-Viorel Gabor. Acordă domnului Prof. Univ. Dr. Patriciu Achimaș Cadariu, de la Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” din Cluj-Napoca, distincția „Crucea Transilvană”. Conferă Ordinul „Episcop Nicolae Ivan”, domnului Asistent Univ. Dr. Cătălin Vlad, managerul Institutului Oncologic „Ion Chiricuță” din Cluj-Napoca.

La împlinirea a 6 luni de la mutarea la Domnul a vrednicului de pomenire Episcop Vasile Flueraș, în Catedrala Mitropolitană, oficiază slujba Parastasului. Rostește un cuvânt evocator.

Se reculege, preț de câteva clipe în Cripta Ierarhilor de la demisolul Catedralei Mitropolitane. Oficiază o scurtă slujbă de pomenire și rostește un cuvânt duhovnicesc.

Primește la reședință autoritățile civile și militare, prezente la Sfânta Liturghie în Catedrala Mitropolitană.

În Catedrala Mitropolitană, slujește Vecernia, Pavcernița Mică și rostește o cateheză.

4 aprilie

La Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului” de la Nicula, protopopiatul Gherla, participă la deschiderea cursurilor de duhovnicie la care au participat o parte din preoții arhiepiscopiei. Asistă la slujba de Te-Deum și rostește un cuvânt duhovnicesc.

La sediul Patriarhiei Române din București, se întâlnește cu Preafericitul Părinte Daniel.

5 aprilie

Participă on-line la deschiderea celei de-a XXI-a ediție a Simpozionului de Medicină și Teologie. Rostește un cuvânt de binecuvântare.

La sediul Academiei Române din București, împreună cu Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, participă la ședința în care a fost reales președinte domnul Acad. Ioan Aurel Pop.

Cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, face o vizită la Mănăstirea „Sfânta Maria” Jercălăi, din localitatea Urlați, județul Prahova.

6 aprilie

În sala mare a Muzeului Mitropoliei, înregistrează o emisiune pascală, pentru postul TVR Cluj.

Primește la reședință delegația cursanților Colegiului Național de Apărare „Carol I” din București, aflați în vizită de lucru în partea de N-V a țării. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

În Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, slujește Denia Canonului Mare și rostește un cuvânt de învățătură.

7 aprilie

În biserica Mănăstirii „Sfinții Împărați Constantin și Elena” de la Dobric, protopopiatul Beclean, oficiază Sfânta Liturghie a Darurilor mai Înainte Sfințite și rostește cuvântul de învățătură. Hirotonește într-un diacon, pe tânărul Ioan Călin Timovan. Cu o zi întârziere, cu prilejul zilei de naștere, o felicită pe maica stareță, stavrofora Veronica Coțofană.

Oficiază slujba de binecuvântare a amplerelor lucrări de renovare efectuate la corpul administrativ al Mănăstirii Dobric. Rostește un cuvânt de felicitare. Este însoțit de PC Arhid. Alexandru Adrian Salvan de la Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca.

8 aprilie

Predă cursul de Spiritualitate Ortodoxă, studenților din anul IV de la Facultatea de Teologie din Cluj-Napoca.

În biserica Mănăstirii „Mihai Vodă” de la Turda, slujește Denia

Pe esplanada Bisericii „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din cartierul Mănăștur, oficiază slujba de sfințire a celor patru noi clopote achiziționate. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

În Catedrala Mitropolitană, slujește Vecernia Mare și rostește o cateheză. Asistă la concertul prepascal susținut de Cvartetul Synavlia.

11 aprilie

La Mănăstirea „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din Țara Năsăudului, participă la deschiderea cursurilor de duhovnicie (seria a doua) la care au participat o parte din preoții arhiepiscopiei. Asistă la slujba de Te-Deum și rostește un cuvânt duhovnicesc.

În sala mare a Muzeului Mitropoliei de la demisolul catedralei din Cluj-Napoca, asistă la Conferința „Cum să fii creștin într-o lume anti-creștină”, susținută de jurnalistul și gânditorul american Rod Dreher. Rostește un cuvânt de binecuvântare.

12 aprilie

În capela Facultății de Teologie din Cluj-Napoca, înregistrează o emisiune pascală pentru postul TV Trinitas, avându-l ca moderator pe domnul Vasile Bănescu, purtătorul de cuvânt al Patriarhiei Române.

Face o vizită la Mănăstirea „Sfânta Maria Magdalena” de la Oarța de Sus, județul Maramureș. Se întâlnește cu obștea. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

În cimitirul din satul natal, Oarța de Sus, face o vizită pe șantierul noii Capele Mortuare și se reculege, preț de câteva clipe, la mormintele părinților și bunicilor. Oficiază o scurtă slujbă de pomenire.

13 aprilie

În biserica parohiei Susenii Bărgăului, protopopiatul Bistrița, slujește Sfânta Liturghie a Darurilor mai Înainte Sfințite și rostește cuvântul de învățătură. Hirotonește într-un iconom stavrofor, pe părintele paroh Gabriel Pugna. Conferă domnului Doru Toader Crișan, primarul comunei Prundu Bărgăului, Ordinul „Sfântul Ierarh Pahomie de la Gledin”, iar domnului Ilie Avram îi conferă Ordinul „Sfinții Martiri și Mărturisitori Năsăudeni”.

În noua biserică a parohiei Sângeorz-Băi II, protopopiatul Năsăud, oficiază slujba de sfințire a apei și cea de sfințire a celor trei noi clopote achiziționate. Rostește un cuvânt de învățătură. Acordă distincția „Crucea Transilvană” doamnei Mirela Cîrcu. Domnului Cătălin Bota, primarul orașului, îi conferă Ordinul „Episcop Nicolae Ivan”, iar domnului vice-primar Cristian Pop, îi conferă Ordinul „Mihai Vodă”. Conferă Ordinul „Sfântul Ierarh Pahomie de la Gledin” familiei Alexandru și Cătălina Niculai, iar domnului Răzvan-Adrian Grec îi conferă Ordinul „Sfinții Martiri și Mărturisitori Năsăudeni”.

Face o vizită la Mănăstirea „Buna Vestire” de la Cormăia, protopopiatul Năsăud. Se întâlnește cu obștea. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

14 Aprilie (Sfântul Ierarh Pahomie de la Gledin)

În biserica parohiei Gledin, protopopiatul Bistrița (paroh: Pr. Ioan Titieni), slujește Sfânta Liturghie a Darurilor mai Înainte Sfințite și rostește cuvântul de învățătură. Hirotonește într-un diacon pe tânărul Alexandru Ioan Circa.

Îl primește la reședință pe PS Părinte Ignatie, Episcopul Hușilor.

La Casa de Cultură a studenților din Cluj-Napoca, asistă la concertul caritabil de pricesne „Rugă pentru Ucraina”, organizat de PC Pr. Dan Dorian Cismaș de la Parohia „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din cartierul clujean Mănăștur. Rostește un cuvânt de binecuvântare.

15 aprilie

În capela mortuară de la demisolul bisericii parohiei Turda Capelă, oficiază slujba înmormântării adormiților într-un Domnul, Ludovic, Ana, Alexandra-Maria, Alexandru-Emanuel, Florin și Maria-Floarea Tuli Otvoș, decedați în urma incendiului ce a avut loc în cartierul rromilor din Turda. Rostește un cuvânt de mângâiere.

Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Andrei, înconjurat de părinți slujitori și credincioși în ziua de Paști, în fața Catedralei Mitropolitane din Cluj-Napoca, 24 aprilie 2022.

Acatistului Bunei Vestiri și rostește un cuvânt de învățătură.

9 aprilie

În Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, rostește o rugăciune și un cuvânt de binecuvântare în debutul tradiționalului pelerinaj, pe jos, spre Mănăstirea Nicula, organizat de A.S.C.O.R. Cluj.

Predă cursul de Spiritualitate Ortodoxă masteranzilor de la Facultatea de Teologie din Cluj-Napoca.

În biserica parohiei pentru rromi din cartierul Fabrici al orașului Turda, cu o zi întârziere, cu prilejul Zilei Internaționale a Rromilor, oficiază o slujbă de Te-Deum și rostește un cuvânt duhovnicesc. Hirotonește într-un iconom pe părintele paroh Marin Trandafir Roz. Conferă Ordinul „Mihai Vodă” domnului Ștefan Florea.

În Catedrala Mitropolitană, asistă la Vecernie, slujește la Litie și rostește un cuvânt de învățătură. Hirotonește într-un duhovnic pe PC Pr. Ioan Chindriș de la parohia Muncel, protopopiatul Dej.

10 aprilie

În Biserica „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din cartierul clujean Mănăștur (parohi: Pr. Dan Dorian Cismaș, Pr. Nicolae Maja și Pr. Radu Onac), slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură. Hirotonește într-un preot, pe seama parohiei Corneni, protopopiatul Gherla, pe diaconul Ioan Călin Timovan. Conferă Ordinul „Mihai Vodă” domnului Ioan Oltean, iar Ordinul Episcop Nicolae Ivan” îl conferă domnului Aurel Badiu. Conferă domnului Hadrian Filipaș-Blai și doamnei Ștefana Rogozan, Ordinul „Sfinții Martiri și Mărturisitori Năsăudeni”, iar Ordinul „Sfântul Ierarh Pahomie de la Gledin” îl conferă domnului Dan Stoica.

În sala „Valeria Peter Predescu” a Centrului Cultural „Dacia” din Bistrița, participă la momentul festiv organizat cu prilejul împlinirii a 30 ani de la înființarea Consiliului Județean Bistrița-Năsăud. Rostește o rugăciune de binecuvântare și un cuvânt duhovnicesc.

16 Aprilie (Sâmbăta lui Lazăr)

Cu prilejul hramului, pe altarul de vară al Mănăstirii „Sfinții Ilie și Lazăr” de la Cristorel, protopopiatul Cluj I, slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură.

În Biserica „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” din cartierul clujean Grigorescu (parohi: Pr. Dorel Gălan și Pr. Daniel Crișan), împarte daruri copiilor ucraineni stabiliți, împreună cu părinții, în zona orașului Cluj-Napoca, refugiați din calea războiului ce are loc în țara natală. Rostește o rugăciune pentru pace în lume și un cuvânt duhovnicesc. Este însoțit de domnul Darius Echim, corespondentul TV Trinitas în Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului.

În sala mare a Teatrului Maghiar de Stat din Cluj-Napoca, asistă la Concertul Extraordinar de Paști „Săptămâna Patimilor”, susținut de Corul Național de cameră „Madrigal”. Este însoțit de domnul Adrian Eugen Truță, secretarul eparhial al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.

17 Aprilie (Intrarea Domnului în Ierusalim)

Cu prilejul hramului, în Biserica „Intrarea Domnului în Ierusalim” din Florești (paroh: Pr. Sebastian Rusu), slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură. Hirotonește într-un preot, pe seama parohiei Guga, protopopiatul Dej, pe diaconul Alexandru Ioan Circa.

În Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, slujește Denia din Sfânta și Marea Zi de Luni. Rostește o cateheză. Hirotonește într-un duhovnic pe PC Pr. Bogdan-Viorel Gabor, de la parohia Finișel, protopopiatul Cluj I.

18 Aprilie (Sfânta și Marea Luni)

Transmite, prin intermediul presei, mesajul de Sfintele Paști către credincioșii Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.

În biserica Mănăstirii „Acoperământul Maicii Domnului” de la Florești, protopopiatul Cluj II, slujește Denia din Sfânta și Marea Zi de Marți. Rostește un cuvânt de învățătură.

19 Aprilie (Sfânta și Marea Marți)

Înregistrează o emisiune pascală pentru postul Radio „Someș” din Bistrița.

În curtea Centrului Eparhial, împarte daruri persoanelor defavorizate aflate în evidența sectorului misionar-social al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului. Rostește un cuvânt duhovnicesc. Este însoțit de domnul consilier Liciniu Câmpăan.

În biserica parohiei Mocui I, protopopiatul Cluj I (paroh: Pr. Andrei Budălăcean), slujește Denia din Sfânta și Marea Zi de Miercuri. Rostește un cuvânt de învățătură.

20 Aprilie (Sfânta și Marea Miercuri)

În capela Seminarului Teologic, înregistrează mesajul de Sfintele Paști pentru postul de radio „Renașterea” și pentru rețelele de socializare ale Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.

La Mănăstirea „Mihai Vodă” de la Turda, participă, în direct, la Ediția Specială de Sfintele Paști de la TVR 3 „Taina Zilelor Mari”.

În biserica parohiei Gherla III (parohi: Prot. Iulian Paul Isip și Pr. Alexandru Fărcaș), slujește Denia din Sfânta și Marea Zi de Joi. Rostește un cuvânt de învățătură. Conferă Ordinul „Episcop Nicolae Ivan” domnului Vasile Rad, iar domnului Ioan Fărcașiu, îi conferă Ordinul „Sfântul Ierarh Pahomie de la Gledin”.

În cadrul manifestărilor dedicate Zilei Veteranilor de Război (sărbătorită la 29 aprilie), în debutul campaniei „Recunoștință veteranilor de război”, organizată de Ministerul Apărării Naționale, la Opera Națională Cluj, la invitația domnului ministru Vasile Dâncu, asistă la spectacolul „Credință și Onoare”, susținut de Orchestra Reprezentativă a Ministerului Apărării Naționale și Corul „Tronos” al Patriarhiei Române. Este însoțit de domnul Adrian Eugen Truță, Secretarul Eparhial al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.

21 Aprilie (Sfânta și Marea Joi)

În Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, slujește Sfânta Liturghie a Sfântului Vasile cel Mare unită cu Vecernia. Rostește un cuvânt de învățătură. Sfințește pâinea și vinul cunoscute în popor ca „Sfintele Paști”. Împlinește tradiționalul ritual al Spălării Picioarelor.

În cantina Seminarului Teologic, îi binecuvintează pe tinerii ce au ajutat la pregătirea paharelor cu pâinea și vinul binecuvântate. Rostește un cuvânt duhovnicesc. Este însoțit de domnul Sorin Călea, consilierul economic al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.

În Catedrala Mitropolitană, împreună cu Episcopul Vicar, PS Benedict Bistrițeanul, slujește Denia din Sfânta și Marea Zi de Vineri (a celor douăsprezece Evanghelii).

22 Aprilie (Sfânta și Marea Vineri)

În Biserica „Înălțarea Sfintei Cruci” din cartierul clujean Mănăștur (parohi: Pr. Gavriil Vârva și Pr. Cristian Timar), oficiază slujba înmormântării adormitului întru Domnul, preot Iulian Benche, fost paroh. Rostește un cuvânt de mângâiere.

În Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, slujește Denia din Sfânta și Marea Zi de Sâmbătă (a Prohodului Domnului). Rostește un cuvânt de învățătură. Împlinește tradiționalul ritual al înconjurării catedralei cu Sfântul Epitaf. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

23 Aprilie (Sfânta și Marea Sâmbătă)

La Muzeul Mitropoliei de la demisolul catedralei, binecuvintează momentul de început al împărțirii pâinii și vinului binecuvântate în Joia Mare. Este însoțit de domnul Sorin Călea, consilierul economic al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.

În biserica Mănăstirii „Acoperământul Maicii Domnului” de la Florești, protopopiatul Cluj II, oficiază slujba înmormântării adormitului întru Domnul, preot Ioan Popa, fost paroh în localitatea Finișel, protopopiatul Cluj I. Rostește un cuvânt de mângâiere.

La Aeroportul Internațional „Avram Iancu” din Cluj-Napoca,

Spitalului de Boli Infecțioase din Cluj-Napoca și într-un arhidiacon, pe diaconul Ioan Bindea.

25 Aprilie (A doua Zi de Paști)

În Biserica „Intrarea în Templu a Maicii Domnului” din Bistrița (parohi: Prot. Alexandru Vidican, Pr. Nicolae Feier și Pr. Vasile Beni), slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură. Conferă, din partea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Ordinul „Sfinții Martiri Brâncoveni”, domnului Emil Radu Moldovan, președintele Consiliului Județean Bistrița-Năsăud.

În localitatea Unirea, protopopiatul Bistrița, oficiază slujba de binecuvântare a locuinței familiei Gavrila și Viorica Ursă. Rostește un cuvânt de felicitare.

26 Aprilie (A treia Zi de Paști)

Cu prilejul hramului, pe o scenă special amenajată în curtea Mănăstirii „Sfânta Elisabeta” din Cluj-Napoca, slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură.

În biserica din Tiocu de Jos, protopopiatul Gherla, oficiază Taina Sfântului Botez pentru prunca Maria, fiica părintelui paroh Ioan-Zosin Jula. Rostește un cuvânt de învățătură.

Face o vizită în localitatea Cornești, filie a parohiei Tiocu de Jos.

27 aprilie

În biserica din Petreștii de Jos, protopopiatul Turda, oficiază Taina Sfântului Botez pentru pruncul Ioan, fiul părintelui paroh Ovidiu Vasile Teuțișan. Rostește un cuvânt de învățătură.

28 aprilie

În sala de festivități a Cercului Militar din Cluj-Napoca, participă la Adunarea generală anuală a Filialei Județene Cluj a Asociației Naționale a cadrelor Militare în Rezervă și în Retragere. Rostește o rugăciune de binecuvântare și un cuvânt duhovnicesc.

Îi primește la reședință pe membri delegației din Germania ce se află în vizită la Institutul Teologic Evanghelic din Sibiu. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

În Biserica „Întâmpinarea Domnului” din cartierul clujean Mărăști, oficiază o slujbă de Te-Deum și asistă la concertul de pricesne susținut de corul bisericii, cu prilejul pensionării părintelui paroh Alexa Chira și a împlinirii a 30 ani de la înființarea parohiei. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

29 Aprilie (Izvorul Tămăduirii)

Cu prilejul hramului, pe o scenă special amenajată în incinta Mănăstirii Salva, protopopiatul Năsăud, slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură. Acordă domnului general (r) Florian Caba, distincția „Crucea Transilvană”.

În Catedrala Mitropolitană slujește Vecernia și rostește un cuvânt de învățătură.

30 aprilie

La Mănăstirea „Acoperământul Maicii Domnului

de la Florești”, protopopiatul Cluj II, participă la întâlnirea de suflet cu angajații și colaboratorii postului de radio „Renașterea”. Cu prilejul împlinirii a 23 ani de la înființarea postului de radio, săvârșește o slujbă de Te-Deum și rostește un cuvânt duhovnicesc. Hirotonește într-un iconom stavrofor pe PC Pr. Cosmin Valeriu Vele de la parohia „Sfântul Ioan Botezătorul” din cartierul clujean Europa și conferă Ordinul „Mihai Vodă” domnișoarei Andreea Păgășan, redactori ai postului de radio „Renașterea”.

În cimitirul mănăstirii de la Florești, oficiază slujba Parasutului în amintirea stavroforei Gabriela Nemeș, fost director al radioului Mitropoliei Clujului și a Conf. Univ. Dr. Paula Parascheva Bud, fost cadru didactic la Facultatea de Teologie din Cluj-Napoca. Rostește un cuvânt evocator.

Face o vizită la Mănăstirea „Sfânta Maria Magdalena” de la Oarța de Sus, județul Maramureș. Se întâlnește cu obștea. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

În cimitirul din satul natal, Oarța de Sus, face o vizită pe șantierul noii capele mortuare și se reculege, preț de câteva clipe, la mormintele părinților și bunicilor. Săvârșește o scurtă slujbă de pomenire.

A consemnat Arhid. Claudiu Ioan Grama

Înaltpreașfințitul Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Andrei, la hramul Mănăstirii Salva, Protopopiatul Năsăud, de Izvorul Tămăduirii, 29 aprilie 2022.

întâmpină delegația ce a adus Sfânta Lumină de la Ierusalim în Mitropolia Clujului, Maramureșului și Sălajului. Rostește un cuvânt de mulțumire. Împarte Sfânta Lumină delegațiilor venite din județul Cluj și județele învecinate. Este însoțit de PCuv. Protos. Natan-ael Zafirache de la Catedrala Mitropolitană.

În Catedrala Mitropolitană asistă la slujba Canonului Sâmbetei celei Mari.

24 Aprilie (Învieria Domnului)

La ora 0.00, pe scena din fața Catedralei Mitropolitane din Cluj-Napoca, săvârșește Slujba Învierii Domnului și rostește un cuvânt de învățătură.

În Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca slujește Sfânta Liturghie și dă citire Pastorale de Sfintele Paști trimisă clerului și credincioșilor din Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului.

Primește la reședință oficialitățile militare și civile, centrale, județene și locale, prezente la Sfânta Liturghie în Catedrala Mitropolitană. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

În Catedrala Mitropolitană, împreună cu PS Părinte Benedict Bistrițeanul, oficiază slujba Celei de-a doua Învierii, cu citirea Evangheliei în mai multe limbi. Rostește un cuvânt de învățătură. Hirotonește într-un iconom, pe PC Pr. Cosmin Florin Biriș, de la capela

Șoapte ale Duhului Sfânt.

Interviu cu scriitorul și poetul
mărturisitor Demostene Andronescu,
realizat de

Tatiana Onilov și Bogdan Herteg

La cei peste 94 de ani, Demostene Andronescu, unul dintre nenumărații pătimitori ai închisorilor comuniste, încă mai are forțe de a vorbi despre experiența carcerală prin care a trecut. O face cu multă seninătate, cu bucurie chiar. Ascultătorii se lasă captivați de vitalitatea și tinerețea sufletească pe care le emană poetul. Nemaicriind versuri după eliberare, mărturisirea sinceră și francă reprezintă poezia pe care o scrie acum. Și o scrie din preaplumul sufletească al celui care se vede tot mai singur printre mărturisitorii rămași alături de noi.

Rănilor interioare pe care i le-au lăsat regimul comunist se deslușesc doar în versurile pe care le-a scris atunci când era în spatele gratiilor. Paradoxal, dar închisoarea a fost spațiul care l-a inspirat și care i-a dat moti-

ve de a crea. Mărturisește că cele mai reușite poezii i-au fost șoptite, iar prin paginile volumului Peisaj lăuntric aceste șoapte ajung și la noi.

- În prezentarea volumului de poezii Peisaj lăuntric la Cluj-Napoca, l-ați evocat pe prietenul dumneavoastră, Traian Anderca, care v-a încurajat să scrieți poezii în închisoare. Simbolic, de acest om aparte vă leagă și cea de-a doua perioadă de detenție.

- A doua arestare a fost așa, probabil că Bunul Dumnezeu a îngăduit să fie așa, după cum i-am promis lui Traian Anderca. În primul lot, când am fost la Jilava, în prima condamnare, eram cu Traian Anderca în lot și cu studenții de la filosofie. Când ne-au citit sentința după proces, ne-au citit-o în holul acela, în forțul de la Jilava, în fața unor camere de izolare. Lui Traian Anderca i-au dat 20 de ani, alțiua 25; au fost și câteva condamnări pe viață, iar mie mi-au dat cinci ani. Eu eram adăugat aici, pentru că activasem în alt lot, care era la Pitești în momentul în care m-au arestat pe mine. După ce ne-au citit sentința, ne-au lăsat acolo împreună vreo zece minute, după care ne-au despărțit. Traian a venit la mine și mi-a spus: „Ce bine de tine!”. Eu aveam doar cinci ani, dintre care făcusem trei ani și jumătate înainte de proces, fără a fi condamnat. Mai aveam un an și jumătate și trebuia să mă eliberez. „Dar eu voi muri aici”, a spus Traian. Pe atunci, încă mai credeam în venirea americanilor și pentru a-l încuraja pe Traian, i-am spus: „Vezi-ți de treabă, Traiane, vor veni americanii și vom ieși împreună. Vei vedea că vom ieși împreună din închisoare! Dar dacă eu voi ieși înaintea ta, îți promit că nu va trece un an și voi fi din nou lângă tine”. El nu a ținut seama de promisiune, dar nici eu nu prea am ținut seama. A fost o promisiune făcută gratuit. Pe 10 noiembrie 1955, cu un an înainte, eu mă eliberasem din Gherla; la ora șase seara, ieșeam de pe poarta închisorii Gherla. Pe 10 noiembrie 1956, la ora șase dimineața, încă nu se făcuse un an, eu intram triumfător pe porțile arestului din Ministerul de Interne. Peste trei ani, m-am întâlnit cu Traian Anderca la Jilava și i-am spus că m-am ținut de cuvânt.

- Care a fost motivul pentru care v-au arestat a doua oară?

- A doua oară m-au arestat pentru că eu mai trecusem prin pușcării, și au făcut din noi, cei care mai fusesem prin pușcării și eram considerați legionari înrăiți, un comandament, o organizație ticluită în birourile de anchetă, a celor care au fost cândva implicați în activitățile Mișcării Legionare. Și, în birourile de anchetă, ne-au bătut până când au obținut ce au vrut ei. De fapt, ei au inventat un comandament al Mișcării Legionare studențești prin care au vrut să dea o amploare mare și să dea o lecție tuturor studenților. Eu, însă, la acel moment, nu făcusem nimic.

La anchetă, după ce obțineau ce voiau ei, deveneau oarecum mai umani, vezi Doamne. Și după o astfel de anchetă, discutam pașnic cu anchetatorul. Atunci mi-a spus anchetatorul: „Băi, idiotule, băi, cu originea ta socială și cu pregătirea ta puteai să faci o carieră în regimul acesta al nostru popular!”. Mi-a spus acest lucru pentru că eu eram muncitor, veneam din rândul muncitorilor. La acea vreme aveam făcută școala profesională, învățasem meserie. Am avut o rudă care era maistru la atelierul la care am învățat eu și acea rudă a vrut să facă din mine un policalificat. Am făcut ajustura, strungăria, matrișeria, sudura, electricitatea, iar la urmă de tot, am făcut și un an de fierărie. Am făcut potcoave, am potcovit cai. Profesor la potcovitul cailor era un țigan, era un fierar dintr-un sat românesc.

După ce mi-a spus acest lucru și după ce a obținut ce a vrut în anchetă, eu am avut curajul să îi spun: „E adevărat că m-am bucurat de ce s-a întâmplat în Ungaria și așteptam să se întâmple și la noi acest lucru. Dar pentru faptul acesta, că m-am bucurat că ungurii s-au răsculat, nu mă puteți condamna”. De, eram de modă veche, bazându-mă pe normele legale, atât cât știam și eu din drept. I-am spus: „Mă puteți condamna pentru că trebuie să fi făcut ceva. Or, la mine nu ați găsit nimic”. În prima arestare găsiseră cărți, literatură legionară, dar acum, nimic. Dar anchetatorul mi-a spus: „N-avea tu grijă, că nu scapi!”. Și n-am scăpat. Am fost încadrați la un articol care prevedea pedeapsa cu moartea. După ce am terminat ancheta, m-a chemat sus anchetatorul-șef Enoiu și zice: „Uite, s-a terminat ancheta și aceasta e încadrarea”. Și mi-a dat un proces de încheiere a anchetei și a începerii procesului, adică trimitea la Tribunal. În acel proces, scria că eu mă încadram la articolul 1 din Decretul 199 din 1950. Nu era specificat ce prevedea acel articol. Mi-a arătat doar încadrarea. De fapt, acel articol în care am fost încadrat prevedea condamnarea la moarte pentru crimă de uneltire împotriva securității interne și externe a statului. Ei, când m-au anchetat, insinuuau și au vrut să mă facă vinovat de faptul că am venit la Cluj în anul 1956 ca să iau legătură cu studenții din Cluj, pentru a coordona mișcările studențești și, eventual, pentru a lua legătura și cu Budapesta, cu studenții de la Budapesta. Eu am citit ce era scris în proces, dar exprimasem o poziție indiferentă și oarecum de tânt. Și anchetatorul, după ce am citit și m-a văzut că nu reacționez, mi-a spus: „Știi ce înseamnă aceasta?”. S-a dus la fișet, a deschis tacticos fișetul, a luat un cod penal, l-a deschis și mi-a citit ce prevedea acel decret, care spunea că se condamna la moarte pentru următoarele infracțiuni: articolul 1 – „crimă de uneltire împotriva securității interne și externe a statului”. Dar și după ce am auzit ce prevedea articolul, eu am rămas perfect indiferent. El s-a uitat la mine și ar fi vrut să mă vadă lamentându-mă, sperându-mă, văicărindu-mă. Eu, însă, i-am împins codul penal pe marginea mesei și așteptam. S-a uitat la mine, a sunat și a chemat gardianul și m-a trimis jos, în celulă. Când am intrat în celulă, am început să mă gândesc. Abia acolo am început să realizez gravitatea lucrurilor, zicându-mi că ei erau în stare să ne condamne pe câțiva la moarte ca să dea un exemplu studenților, ca să-i înfricoșeze. Am început să mă neliniștesc. Mă plimbam de colo până colo în celulă și, la un moment dat, am auzit un ciocănit la peretele din dreapta. Am verificat vize-ta, ca să nu mă vadă gardianul, și am răspuns. Așa l-am cunoscut eu pe Gheorghe Calciu. Dincolo era Gheorghe Calciu, care mi-a spus: „Aici e Gheorghe Calciu, student la medicină, sunt arestat din 1948 (noi eram în anul 1957, deci avea deja nouă ani de închisoare)”. La rândul-mi, i-am spus numele meu și el m-a

întrebat de ce eram agitat, pentru că simțise neliniștea mea. Eu i-am spus că eram agitat pentru că tocmai aflasem la ce articol mă încadrez și că eram condamnat la pedeapsa cu moartea. El mi-a spus: „Nu te speria, că și eu tot la acel articol sunt încadrat și noi nu mai avem ce face decât să ne rugăm”.

- Erați credincios pe atunci?

- Eram, eram credincios, dar nu un habotnic. Eram așa, ca tot creștinul. Păzeam o lege și călcam o sută. Chiar am o poezie pe această temă – *Chemarea păcatului*. Eram la Aiud, la izolare, într-o zi frumoasă de mai și la vreo 500 de metri de închisoare era o școală. Era pe la ora 11:00-12:00, când ies copiii de la școală, și fâncii aceștia, când ies, fac o larmă – se bat, se aleargă, nu știu ce – și această larmă a pătruns până în camera unde eram eu izolat. În larma aceea, am auzit un glas de femeie care spunea: „Ionele, las-o pe Măriuca-n pace că îți rup urechile, ștregarule!”. Nu mai auzisem glas de femeie de vreo patru-cinci ani. Lucrurile acestea se întâmplau prin 1961, când eram la Aiud. Așa m-a răscolit tot zgomotul străzii și mai ales glasul femeii, că m-am pomenit zicând așa: „Mai scapă-mă o dată, Doamne,-n viață”. M-am oprit și m-am gândit că din aceasta se poate face o poezie. Așa am scris poezia *Chemarea păcatului*: „Mai scapă-mă o dată, Doamne,-n viață / Ca pe-un juncan flământ într-o fâneață, / Să pasc, să pasc și flori, și fân de rând, / Că Doamne, Doamne, tare sunt flământ! / Atâta am răbdat și-atât am plâns / Că-n suflet, Doamne, sunt aproape stâns / Și nici nu știu de voi mai fi în stare / Să mai vibrez când voi vedea o floare”.

- În cât timp scriați o astfel de poezie?

- Dacă eram la izolare, o scriam într-o noapte din aceea geroasă. O concepeam, o mai uitam, o mai adăugam. Dar, în general, poeziile reușite parcă îmi erau șoptite de cineva. Nu erau prelucrate, pentru că nu aveai cum să le prelucrezi, nu aveai condiții.

- Dar pe ce le scriați, cum le memorați?

- Le scriam pe perete cu un cui, dacă aveam. Când aveam câte o bucată de săpun, mai scriam și pe săpun. Mai scriam câte un rând ca să îl memorez. Dacă nu puteam scrie nici pe perete, nici pe săpun, le scriam pe scoarța cerebrală. Rețineam o strofă, două, trei.

- Dedicăți cartea de poezii Peisaj lăuntric generației dumneavoastră. Conceptul acesta de generație, deocamdată, e îngropat. E un subiect sensibil.

- De ce e îngropat? Nu e îngropat. Noi am fost generația de la '48. Cartea a fost dedicată acestei generații. Când am văzut că poeziile se înmulțesc, atunci m-am gândit la o publicație și tot atunci m-am gândit la dedicații. Atunci mi-a venit dedicația: „Generației mele de Don Quijote striviți de prea marele lor vis”.

- Care a fost acel prea mare vis?

- De fapt, cel care este și astăzi. Atunci era naționalismul. Era dorința de a opri instaurarea comunismului.

Visele de aceea sunt vise și idealurile de aceea sunt idealuri, pentru că nu pot să se împlinească. Despre aceasta vorbesc în poezia *Teama*: „Mă înfior și-mi pare rău nespun/ La gândul că acest urcuș pe care/ De-atâta vreme urc fără-ncetare/ Se va sfârși și voi ajunge sus.// O teamă mă cuprinde c-o să-nving/ Și-ajuns în piscul năzuinței mele/ N-oi mai avea deasupra cer cu stele/ Spre care să râvnesc, și-o să mă sting.// N-o să mai am de ce să mă-nfior/ Și nici de ce vibra ca până-acum,/ Sticlos și rece străluci-voi numai/ Fără de năzuinți, fără de dor.// Uitate într-un colț vor rugini/ Și sclipitoare-mi armuri, și spada,/ Căci sus în pisc se va sfârși balada.../ Frumos și bine, dar se va sfârși”.

Așa că idealurile trebuie să fie cât mai înalte, ca să nu fie atinse. Lumea nu mai înțelege aceasta, nu mai dorește să învingă. Când am avut o dată o întâlnire cu colonelul Crăciun, în timpul reeducării, când m-a chemat la el ca să mă prelucereze, mi-a spus: „Mă, voi chiar sunteți nebuni! Nu vă dați seama că ați pierdut partida? Noi am câștigat. V-am învins și trebuie să vă supuneți realității!”. Eu i-am

spus: „Înțeleg, domnule colonel, că ați învins dumneavoastră, dar într-o luptă ca a noastră nu victoria contează, ci lupta. Noi încă mai putem lupta și așa vrea să mă întâlnesc o dată cu dumneavoastră după ce se va sfârși această înclăștere”. A tras o înjurătură și a plecat. Nu a înțeles.

- Citind poeziile dumneavoastră, se reflectă o anumită zbatere interioară. Cum ați scăpat de acest box interior?

- Să știți că și îndoiala, și această zbatere interioară sunt productive.

- Productive? De ce?

- Dacă nu ar fi fost zbaterea interioară, nu ar fi fost această carte de poezii.

În închisoare, noi am trăit fără nicio preocupare de aceasta spirituală care să ne poată ține în legătură cu transcendentul, cu Dumnezeu. De aceea, am fost nevoiți să trăim în ficțiune. Și am trăit într-o lume paralelă ani de zile. Eu, mai ales când eram la izolare, mă întorceam de acolo ca dintr-o excursie. Hoinăream prin toată lumea cu gândul, mă certam cu toți, făceam și clădeam o lume mai bună, pe urmă nu îmi plăcea și o stricam la loc, apoi cream alta. Am câteva poezii în acest sens.

- Mulți scriu, creează poezii și literatură, în general, cu multă mândrie. Care este legătura, de fapt, între actul poetic și smerenie?

- Da, cu multă mândrie. Dar poezia din închisoare este scrisă din necesitate sufletească, din preaplinul sufletesc. E o revărsare. Erau momente de disperare, momente de încremenire: „Demult, demult, de când eram furtună, / Nu mai vibreză-n mine nici o strună, / Nu mai mijeste-n suflet nici un dor, / Demult nu mai încerc nici un fior / Și nu mai fumeg nici o amintire, / Iar de mai am vreun fulger în privire, / E doar o mărturie-ndepărtată / C-am fost furtună, c-am fost viu odată. // De-ncerc să plâng, în ochii-mi stinși și seci / Și lacrimile-amare îmi sunt reci, / Iar de surâd, surâsul meu absent / Pare-o pecete pe un pergament / Ce vine parcă-anume să-ntărească / Că nu mai sunt făptură omenească, / Ci doar un basorelief tocit / Pe fondul timpului încremenit” (Poezia *Încremenire II* – n. n.).

Erau și momente de acestea. Dar tocmai această zbatere interioară te scotea din acea stare.

- În zbaterea aceasta, cum ați ajuns la concluzia că poetul e o lună, nu un soare? Într-una din poeziile dumneavoastră, în *Prefacere*, spuneți că străluceați ca o lună, nu ca un soare.

- Da, probabil că eu întotdeauna am fost un timid. Nu am îndrăznit să fiu soare. Văd că ați citit această poezie.

- Sfios, cum vă este firea? E afirmația dumneavoastră dintr-o altă poezie.

- Da, așa e, așa spun într-o poezie, pe care am scris-o aici, la Securitatea din Cluj: „[...] Și, sfios, cum îmi e firea, / Mă așez în rând cu toți. // Unii blestemă și plâng, / Alții-și strâng venin în gușă, / Eu sorb propria-mi cenușă / Mă-nvelesc să nu mă stâng” (Poezia *Moarte provizorie* – n. n.).

- V-a ajutat poezia în închisoare?

- Da, da, m-a ajutat. Pentru mine, o serie de poezii scrise de Nichifor Crainic și de Radu Gyr au fost un adevărat balsam. Când eram deprimat, când eram flămând, rebegit de frig la izolare, spuneam poezia *Cavalcada*, de Radu Gyr. După aceasta mă simțeam și sătul, și încălzit.

Mie în închisoare mi se făcea foame cumplit. Timp de 12 ani, nu m-am simțit niciodată sătul, dar nu am suferit de foame, precum au suferit alții. Am avut și un organism robust, care ajunsese să se adapteze situațiilor. Vă rog să mă scuzați că vă spun, dar eu ajunsesem, la închisoare, să ies afară la zece zile, la două săptămâni. Și acest lucru se întâmpla mereu, nu era o constipație, lucru care m-a neliniștit puțin. Dar mă simțeam bine, nu aveam amețeli. Atunci am început să întreb doctorii ce se întâmpla (erau mulți doctori printre noi). Fiecare mi-a dat câte o explicație, dar unul dintre ei mi-a spus să nu mă impacientez, explicându-mi că organismele robuste au posibilitatea să digere și celuloza, la nivelul intestinului gros existând o enzimă care face lucrul acesta. Mi-a spus că eu digeram, ca orice erbivor, și celuloza. Și, într-adevăr, așa se întâmpla. Din tot balastul pe care îl primeam în închisoare, ca de exemplu, varza acră sau ciorba de varză acră, eu digeram și celuloza, ceea ce nu este firesc pentru un organism normal, care este programat să asimileze anumite componente, dar nu celuloza. Celuloza nu se asimilează, celuloza se evacuează. Dar eu am

avut această capacitate, pe care o simt și acum. Pot să nu mănânc trei zile fără să îmi fie foame. Sau, de exemplu, când sunt singur, mă trezesc dimineața și mă apuc de ceva, de un lucru manual sau altceva, și nu mănânc decât seara la ora 18:00, fără să fi mâncat toată ziua sau să fi simțit foame. Și mănânc foarte puțin.

- Dumneavoastră ați fost mai mult un ascet.

- Da, dar vezi, nu toată lumea a putut fi așa. Nu pot să spun că nu-mi era foame. Nu am suferit de foame, dar am suferit tare de frig. Era cu totul cumplit! La izolare, iarna, sufeream de frig, într-o încăpere de trei metri pe patru, în care nu era nimic, decât ciment și un hârdău pentru necesități, fără capac, ca să nu ai pe ce sta. Realmente, nu aveai pe ce sta. Ne mai așezam rezemați de perete, așa jos, dar înghețam. Trebuia să facem tot timpul mișcare. Adormeam. Dormeam mergând. M-am învățat să dorm mergând încă din timpul anchetei de la Securitate. Ancheta era noaptea, iar ziua nu aveam voie să dormim. Ne supravegheau pe timpul zilei și nu puteam dormi. Mă plimbam prin celulă: făceam trei pași înainte, trei pași înapoi, mă întorceam și în acest timp dormeam. Gardianul se uita prin vizetă și mă vedea plimbându-mă, dar eu dormeam.

- Ar trebui să scrieți o poezie despre acest lucru, care să înceapă cu: „M-am învățat să dorm mergând...”

- Da. La închisoare era la fel. Mă mai rezemam de câte un perete și așteptam două-trei minute și simțeam cum curg în jos și când ajungeam cu genunchiul pe cimentul rece, saream și mă îndreptam. Dar noi eram tineri. Erau și alții, bătrâni, care nu puteau sta atâta timp fără a dormi, fără să stea așezați pe ceva.

- De ce foarte mulți deținuți politici care au rezistat și care au ieșit din închisoare au spus că era mai bine acolo și că nu au regretat acea perioadă de detenție? Mai mult decât atât, dacă ar fi să se întoarcă timpul ar mai repeta experiența carcerală?

- Închisoarea a produs două feluri de oameni. Unii au intrat în închisoare și au ieșit mai buni de acolo. Dar au fost și o altă categorie de oameni integri chiar, care au ieșit cu sufletul ghebos, devenind mai răi. Chiar un prieten deal meu, Grigore Caraza, care a trecut la Domnul, a fost un astfel de exemplu. După mai bine de 20 de ani de închisoare, când a trebuit să iasă de acolo, nu a mai vrut să plece. Spunea că după atâția ani, în libertate nu mai avea pe nimeni, nu avea familie, nu avea unde să se ducă. A trebuit să îl scoată cu forța de la închisoare, cu miliția. Au venit ofițeri de la ministerul din București și l-au rugat să iasă, dar el se opunea. S-a baricadat în celulă și au trebuit să spargă ușa ca să îl scoată. L-au luat pe sus și l-au dus la Piatra Neamț, de unde era el.

Acest Grigore Caraza s-a înrăit. S-a înrăit pe toți cei care au făcut compromisuri la reeducare. Dar compromisuri am făcut toți. Dacă ați citit cartea *Reeducarea de la Aiud*, acolo vorbesc despre două documente pe care eu le-am găsit la dosarul meu, niște declarații pe care le-am dat în timpul reeducării de la Aiud, când m-a luat colonelul Crăciun să mă prelucreze și mi-a dat un top de hârtie ca să scriu o declarație. Dar după atâția ani, nici nu mai eram în stare să scriu, nu mai știam normele gramaticale, scriam ca un analfabet. Dar, când am pus mâna pe condei și a trebuit să scriu, mi-am adus aminte.

Ca o paranteză, tot acolo, la Aiud, am scris și poezia *Unde-s nebunii?* – dar nu i-am dat-o lui Crăciun. M-am gândit că o puteam pune la dosar sau puteam fi învinuit de instigare la război. Că doar așa spun versurile: „S-a-mpotmolit istoria și plânge, / Cu prora-nfiptă într-un colț de stâncă. // Nu se mai nasc nebuni care s-o mâne / Cu băta de la spate, ca pe-o vită, / Acestui veac să-i pună dinamită / Și evu-nțelepciunii să-l dărâme”.

Ei, am dat, deci declarația, am scris o pagină și jumătate, în care spuneam, în sinteză: „Domnule, eu nu pot să fiu comunist, pentru că...”. Și am înșiruit motivele. Dar am menționat că poziția mea este următoarea: „Mă voi conforma tuturor legilor țării dacă va fi nevoie, dar nu pot să fiu comunist, pentru că nu pot să găsesc calități acestei ideologii nefaste”. La sfârșit, am specificat că eu, cel adevărat, sunt autorul acestei declarații și am trecut și data. Aceasta am făcut-o pentru a mă asigura, pentru că s-ar fi putut ca altă dată, momit de ispite, să spun altceva. Crăciun a fost foarte furios. A dus-o să o arate în toate cluburile de reeducare, așa se numeau grupurile de deținuți. Dar, după un an și jumătate, când a făcut presiuni mari asupra mea, când m-a scos și m-a dat pe mâna

celor reeducați, care tot timpul mă băteau la cap și îmi creau o stare sufletească de nesuportat (de bătut nu m-au bătut), m-a pus să scriu altă declarație. A fost, de fapt, cea mai grea perioadă din detenție, când am fost scos din tranșee și pus în câmpul luptei, în fața tuturor primejdiilor. Și vedeam căzând pe lângă mine conștiințe. În aceste împrejurări, am dat o declarație mai nuanțată. Am explicat că s-ar fi putut să mă fi aflat pe drumuri greșite, dar că tot ce am făcut am făcut cu bună intenție și cu gânduri bune. În cazul în care așa fi fost eliberat – și se prevedea atunci că ne-am fi putut elibera, iar după trei săptămâni m-am eliberat, de fapt s-au eliberat toți – promiteam că voi fi un cetățean onest al țării, voi munci cinstit și nu voi mai face probleme aparatului de stat.

- Atunci când ați fost în închisoare, erau unii care au trecut prin *Frățiile de Cruce*, alții care se țineau de toată gândirea legionară și alții care încercau cumva o purificare a gândirii lor de orice fel de ideologie, pentru a se adânci în trăirea creștină.

- Da, în închisoare au apărut câteva grupuri. Sigur, oamenii nu sunt toți la fel. Erau unii mai aplecați spre religiozitate. Era grupul misticilor, grupul strâns în jurul lui Gafencu, lui Ianolide, care ducea o viață aproape de sfințenie, aproape de viața călugărilor.

- Și cum vedeți acest grup? Știați de el în închisoare?

- Se știa. Dar ei au fost mai apoi împrăștiați. Grupul s-a format prin ani 1946-1948, când încă se mai putea circula, când încă nu erau izolați fiecare în celula lui, când încă mai erau scoși împreună la muncă. Era colonia de muncă de la Galda, unde munceau și unde s-a cunoscut Gafencu cu Ianolide, cu Virgil Maxim și cu alții. Au fost vreo zece oameni în acest grup. Erau creștini cărora li se spunea că erau habotnici. Dar ei aveau o altă înțelegere asupra lumii.

Nu a mai existat în închisoare un asemenea fenomen, în nici într-un caz! După ce acest grup a fost împrăștiat, fiecare din ei s-a descurcat cum a putut. Fiecare s-a retras în cochilia lui.

- Dumneavoastră regretați perioada de detenție?

- Nu regret, pentru că am sentimentul omului împlinit. Când am ieșit din închisoare, mi-am dat seama că profesional nu mă voi putea realiza, mai ales că mi s-au pus niște interdicții. N-am fost primit nicăieri. Am lucrat opt ani de zile la munca de jos, am fost hamal. Totuși, prin anii '70, când a fost o perioadă de dezgheț, am ajuns redactor la o revistă de istorie.

Și m-am căsătorit, ca să mă realizez biologic. Am făcut un copil, o fată de care sunt foarte mândru și despre care spun că e capodopera mea și la a cărei formare intelectuală am contribuit. S-a întâmplat să fie un copil bun. Este ziaristă, e în Germania. A fost corespondentă vreo șapte-opt ani acolo din partea Radio România Actualități. Acum are o agenție de știri, un birou de notificări.

- Ați mai scris poezii după eliberare?

- Am mai încercat, dar nu am mai avut pentru ce, viața nu mi-a mai dat ocazii. Ca să scrii poezii, trebuie să fii visător, să fii nițel leneș. Ca în această poezie: „Toate sunt la locul lor, / Rânilor nu mă mai dor, / Poftele le-am pus-n cui / Nu duc dorul nimănui / Și nimeni nu-mi duce dorul. / La ușă am tras zăvorul / Să nu mă mai năpădească / Nicio patimă lumească / Nici ispite, nici stihii / Nici regretele târzii. / Nu mai am nici dar, nici har / Nu mai am nici râvnă chiar, / Nu mai cred nici în minuni / Nu mai am nici viziuni / Decăzut din grație / Fac doar figurație / Băltind ca o mlaștină / Din țara lui baștină / Și din când în când tresar / Și îmi vine să urlu doar”.

Și aici un text din Cioran. Cioran spune undeva că ultimul stadiu al lirismului este urlatul. Înclin să îi dau dreptate.

Nu sunt un bun vorbitor.

- Sunteți un trăitor.

- Nu am nici un merit pentru aceasta. Așa a fost să fie...

Echipa: Tatiana Onilov, Eliza-Adelina Purcaru, Iulia Anamaria Mureșan, Romina Sopoian, Bogdan Herțeg, Nicoleta-Andreea Sicoe

Adresa ASCOR:
Biserica din Hașdeu 45
Cluj-Napoca

ISSN: 1224-0567

Redacția FILOCALIA:
Piața Avram Iancu, nr. 18,
Cluj-Napoca
Fax: 0264/595 300
revista.filocalia@yahoo.com